

Рокъ XII. Скрантонъ, Па., Четверъ 11-го Августа, 1904. Число 32.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, August 11, 1904. No. 32.

БАЧНОСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и
вѣдѣльцовъ Руского Нар.
Союза!

Понеже на Головной Кон-
венци въ Shamokin, Pa.
референтъ статута, уло-
живъ табелю вступного —
для ново приступающихъ
членовъ, маючи на цѣли,
що половина того вступ-
ного мае оставати въ ка-
сѣ мѣсцевыхъ братствъ, и
що тая ухвала не перейшла,
длятого установляе ся, що-
бы братства и вѣдѣльцы Р.
Н. С. побирали вступне
якъ слѣдуе:

Вѣдѣльцы до 20 лѣтъ скѣн-
ченыхъ безъ вступного;
Вѣдѣльцы до 25 лѣтъ скѣн-
ченыхъ вступне 25 цнт.;
Вѣдѣльцы до 30 лѣтъ скѣн-
ченыхъ вступне 50 цнт.;
Хто мае 31 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 75 цнт.;
Хто мае 32 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 1.00 долара;
Хто мае 33 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 1.25 дол.;
Хто мае 34 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 1.50 дол.;
Хто мае 35 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 1.75 дол.;
Хто мае 36 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 2.00 дол.;
Хто мае 37 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 2.25 дол.;
Хто мае 38 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 2.50 дол.;
Хто мае 39 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 2.75 дол.;
Хто мае 40 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 3.00 дол.;
Хто мае 41 лѣтъ скѣнче-
ныхъ вступне 3.50 дол.;
Хто мае 42 до 45 лѣтъ
скѣнченыхъ 5.00 дол.

Такѣ вступне всѣ брат-
ства и вѣдѣльцы Р. Н. С.
мають побирати вѣдѣль-
цовъ приступающихъ членовъ.

Вѣдѣльцы Головного Уряду Руского
Народного Союза:

Б. Кирчовъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаронъ, касиръ.

Хто зашле

Ивановъ Неметовъ докладъ адресъ Ру-
скаго и Польскаго працующихъ по плей-
захъ въ Америцѣ, той достане красныя
дарунки.

John Nemeth, 457 Washington St.,
New York.

НОВИНКИ.

— ЧОТЫРОХЪ банди-
товъ напало на экспрес-
ный потягъ, котрый вы-
хавъ зъ Чикаго 2 серпня о
годинѣ 10 вечеромъ. Банди-
ты всѣли правдоподобно въ
мѣсцевости Гарвей. Коли
потягъ ухавъ вже кѣлька
миль нагло войшли до во-
за такъ званого салюново-
го, де за доплатою можна
спати и грозьбами прине-
волили портера и бремзера,
що пошли зъ ними до се-
редины. Грознымъ голосомъ
побудивъ ватажка банди-
товъ сплячихъ пасажеровъ,
котры вже лежали въ сво-
ихъ лѣжанкахъ. Зразу думали
заспавшій люде, що хтось зъ
нихъ жартуе и поволи под-
носили ся зѣ своихъ лѣ-
жокъ. Але выстрѣлъ зъ ре-
вольвера давъ имъ до позна-
ня, що мають до дѣла зъ
правдивыми бандитами; по-
скапували ся отже чимъ
скорше зъ мѣсця и повину-
вали ся розказамъ ватаж-
ка. Одного 18-лѣтнего мо-
лодца, котрый заспавшій и
настрашенный, поволи ру-
хавъ ся, оденъ зъ банди-
товъ ударомъ топора въ го-
лову сильно зранивъ такъ,
що нема надѣѣ удержати
його при житю. Всѣхъ па-
сажеровъ загнали бандиты
до сусѣдного воза и тамъ
по черѣ всѣхъ перетрусил-
и. Забирали грошѣ, пер-
стенѣ, годинки и другі до-
рогоцѣнныя рѣчи и то все
складали до мѣшка. Двохъ
зъ нихъ шукало по киш-
няхъ а двохъ стояло зъ ре-
вольверами въ рукахъ гото-
вы до выстрѣлу. Коли
уже были готовы дали сиг-
наль, чтобы машина здерж-
ла бѣгъ и забравши мѣ-
шокъ, цѣзли середъ тем-
ной ночи. Полиція шукае
за ними.

— СТРАЙКЪ рѣзниковъ
еще не скѣнчивъ ся. Взага-
лѣ ситуація е некорыстна
для страйкарѣвъ, бо въ рѣз-
никахъ працують скебы и
рухъ цѣлый мало що мен-
шій якъ бувъ передъ страй-
комъ. Страйкарѣ зъ голов-

на не йдуть до работы, але
въ Чикаго примѣромъ, пра-
цуюе 2000 тыхъ, що страй-
кували. Комитетъ страйку-
ющихъ уживае рѣзныхъ
средствъ и способѣвъ, чтобы
закѣнчити страйкъ корыст-
но для робѣтниковъ. На по-
слѣдній нарадѣ ухвалили,
вѣднести ся до президен-
та Рузвелта, коли вже инь-
шого не буде выходу. Въ
рѣзникахъ де працують не-
фахові люде, нема потріб-
ного порядку, звѣрята при-
значені на зарѣзъ гинуть
въ наслѣдокъ заразы. Ро-
бѣтники, побоюючи ся пом-
сты страйкарѣвъ днюють
и почують по рѣзникахъ тамъ
де рѣже ся худобу и крае
ся мясо, що противить ся
строгимъ приписамъ чистоты
и порядку, якіе мае
въ рѣзникахъ панувати. Та-
кожъ сотки дѣтей, котры
не мають приписаного вѣ-
ку суть заняті по рѣзникахъ.
Страйкарѣ домагають ся
вѣдѣ властей, чтобы вгля-
нули въ тѣ непорядки и
положили имъ конецъ. Ко-
ли остаточно покѣнчить ся
страйкъ, покищо не знати,
але можна ся сподѣвати,
що вѣднесуть побѣду ком-
паніѣсты.

— КОМІСАРЪ зъ Кам-
бріа кавнтѣ вызначили \$1000
нагороды тому, хто зловить
бандитѣвъ, котры въ суботу
дня 30. липня напали на
касіера Кампбелла недалеко
мѣсцевости Портеджъ и о-
бразовали його. Около 1000
людей узброеныхъ окру-
жило ту мѣсцевѣсть и шу-
кають за злочинцами. До
каждого, хто на ихъ завѣз-
ване не задержитъ ся, стрѣ-
ляютъ. Мимо того, що вже
слѣдять за ними довго,
не могутъ ихъ найти. Цѣ-
заякъ бандиты не могли це-
рейти черезъ поставлену
варту въ другу мѣсцевѣсть,
проте догадують ся, що
они мусять мати якусь под-
земну нору, въ котрої по-
ховали ся.

— Вѣ Суть Риверъ за-
стрѣливъ мурынъ, Генрикъ
Гольмессъ, свою матѣрь за
то, що мимо його упѣм-
ненъ, она принимала вѣдѣ-

дины бѣлыхъ людей. Куль-
ка трафила ей въ саме сер-
це. По сповненю убійства
пошовъ мурынъ до стайнѣ
пана, у котрого служивъ
и тамъ вѣдобравъ собѣ
житѣ.

— Вѣ наслѣдокъ стро-
гихъ законѣвъ дотачающихъ
приниманья емигрантовъ, які
выдало правительство Спол.
Державъ, рядъ швейцар-
скій остерѣгае своихъ горо-
жанъ передъ емиграцією.
Управы всѣхъ кантонѣвъ
вѣдраджують охочимъ, що-
бы не емигрували, если не
хочутъ поносити великихъ
стратъ и вернуты зъ пово-
ротомъ до краю.

— Вѣ Нью-Йорку пере-
хавъ полиційный вѣзъ дво-
лѣтну дитину, що бавила
ся на улицѣ и забивъ ей
на смерть. Возника ареш-
товано, однакъ коли выя-
вила ся його невинность,
выпущено на волю. Дитина
бавила ся на улицѣ пѣ-
скомъ, а въ хвилѣ коли
вѣзъ переходивъ коло неі,
пѣдѣйшла неосторожно подъ
саміе колеса.

— Вѣ Нью-Йорку при-
арештовано батька, котрый
немилосердно побивъ и по-
калѣчивъ своего девять-
лѣтнього сына за то, що
зробивъ якусь прислугу
сусѣдови и за то взявъ 5
центѣвъ. Батька выпущено
на волю за зложенемъ по-
руки \$500 а сыномъ заняло
ся товариство для выхова-
ня дѣтей и вѣддало пѣдъ
лѣкарску опѣку. Хлопецъ
мае 40 кровію набѣглыхъ
ранъ, вѣдѣ ударѣвъ реме-
ньомъ.

— ОДЕНЪ фармеръ за-
мешкалый въ Френклинъ
Паркъ, почувъ въ ночи зѣ
своего помешканья якіе-
стукъ въ стайнѣ. Выгля-
нувъ чимъ скорше черезъ
вѣкно, и побачивъ, якъ
двохъ людей выхало зъ
подвѣрѣя его вѣзкомъ и най-
лѣпшимъ конемъ. Сейчасъ
пѣзнавъ, що се злодѣѣ и
сѣвши на коня, пустилъ ся
за ними въ погоню. Однакъ
ихъ не зловивъ. Удавъ ся
отже на полицію и тамъ

повѣдомивъ о томъ, що
зайшло. Полиція сейчасъ
впала на тропъ злодѣѣвъ
и того самого еще дня при-
ловлено ихъ въ Джерзі
Сіти, якъ ѣхали цѣлкомъ
безпечно улицю.

— Вѣ Нью-Йорку на у-
лицѣ вѣдобравъ собѣ житѣ
выстрѣломъ зъ револьвера
30-лѣтний мужчина Кал-
ганъ. Причиною самовбій-
ства мало бути такожъ са-
мовбійство его жены, котра
передъ кѣлькома днями вѣ-
добрала собѣ житѣ въ на-
слѣдокъ первового роствою.

— Вѣ Линъ, Масс., счи-
нивъ ся огонь въ одной
хатѣ. Полумѣнь обняла
дахъ и вже вдираля ся до
середини. Въ хатѣ лишила
ся мала дволѣтня дитина.
Нѣхто на вѣдваживъ ся у-
войти до горѣющей хаты,
абы выратувати дитину
вѣдѣ смерти. Тогдѣ одна
жѣнка, Полянська, не на-
думуючи довго, вскочила
до хаты и вынесла дитину,
але тымчасомъ запалила ся
на нѣѣ одѣжѣ и вѣдважна
жѣнка сильно попекла ся,
такъ что вже нема надѣѣ
еѣ выратувати. Дитина цѣл-
комъ здорова.

— АМЕРИКАНСКІЙ го-
рожанинъ зѣоставъ замордо-
ванный черезъ розбѣшацку
банду въ цѣли рабунку въ
Занзибарѣ въ Африцѣ. По-
лиція зловила ватажку роз-
бѣшниковъ и розстрѣлила
его.

— НА одной зъ улицъ
Нью-Йорку забавляля ся въ
ночи три мурынки такъ го-
лосно, що не дали спати
мешканцямъ сусѣднихъ ка-
менищъ. Коли полиціменъ
хотѣвъ прикликати ихъ до
порядку, всѣ три якбы на
данный знакъ кинули ся на
него и зачали его кусати
и нѣгтами драпати по ли-
ци. На крикъ полицімена
прибѣгло ще чотырохъ но-
выхъ и тѣ ледво оборонили
своего товариша. А коли
пришло до арештованья,
мурынки зновъ зачали ся
боронити зубами и нѣгтами
и не хотѣли вѣйти до по-
лиційного воза. Зъ великимъ

трудомъ удало ся имъ вса-
дити двѣ до воза а третя
утѣкла. Въ судѣ засудивъ
судія обѣ на заслани на о-
стровъ поправки до неозна-
ченного часу.

— ВЫСТАВУ свѣтову въ
Сенъ Луисъ звидѣло вѣдѣ
часу ей отвореня до теперъ
5,657,577 людеѣ.

— ПОСЛѣ донесеня „Не-
дѣлѣ“ айрискій епископъ
зъ Питсбургъ, Па., имен-
овавъ своими совѣтниками
слѣдующихъ греко-кат. свя-
щенниковъ: о. А. Дзубая,
И. Сабова и Е. Саталу.

— У ВѣДНІЙ засуджено
на пѣвтора року тяжкою
визницѣ двоухъ Росіянъ за
шпѣонство въ корысть Ро-
сіи. Оденъ называе ся Ди-
рецъ, другій Лавровъ.

**ЧИТАЙТЕ БРАТА РУСИ-
НЫ АМЕРИКАНСКІЙ.**

Отвореный „Лемковскій
Банкъ“ въ Галичинѣ при-
мае грошѣ вѣдѣ Русинѣвъ,
походящихъ зъ Галичины,
а перебувающихъ въ Аме-
рицѣ, на 5 процентъ вѣдѣ
сотки. Гваранція певна!
Банкъ зѣоставъ основанный
въ цѣли залѣбѣжениа вы-
сковки галицкихъ селянъ
черезъ жидѣвъ и лихвя-
ровъ. Въ жадномъ амери-
канскомъ банку не доста-
нете 5 процентъ! Длятого
засилайте и вкладайте свои
ощадности тамъ!

Банкъ удѣлае пожички
на реальности (ипотеку).
Предѣдатель Банку: Ва-
силь Яворскій, посолъ до
Рады державной.

Дирекція: Петро Лѣвинъ-
скій, Дрѣ Емилианъ-Левинъ-
скій, Михайло Секунда.

По всѣ информации, до-
точно умѣщения грошей пи-
шѣть подѣ адресою:

Lemkiwskyj Bank,
Nowyj Sanchez, Galicia, Austria.

Головный Народный Ко-
митетъ въ Америцѣ пору-
чае сей рускій Банкъ всѣмъ
Русинамъ.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку кѣстичу въ со-
бѣ цѣннѣ информации и рады для мушнѣ,
жѣнокъ и дѣтей, сѣли пошлете свое имя на
адресъ:

P. O. Box 268, Madison Sq., New York.

Преважне дѣло!

Перша Русна Бурса отварає ся!

Въ имя Боже отвараемо въ Нью-Йорку зъ днемъ 15. септембра (вересня) 1904 р. Руску Бурсу св. О. Николая!

До сєи Бурсы буде ся приймають рускихъ хлопцѣвъ въ вѣдѣ 10 лѣтъ и выше, щобы виховували ся на людей науки и працѣ; а притомъ на щирыхъ патриотѣвъ рускихъ.

Кожда дитина за невеликою оплатою достане въ той Бурсѣ помешканє, харчѣ, потрібну услугу, ащонайважнѣйше, старанный правдиво вѣдѣвскій наглядъ и провѣдъ, та помѣчь въ науцѣ. Дѣти будуть ходити на науку до публичныхъ школъ американскихъ.

Въ дома въ вѣдѣныхъ годинахъ будуть учить ся: религїи, св. писма, руского читаня и писаня, спѣву церковного и музыки, рускои исторїи и географїи та письменства (литературы).

Для розрывки будуть мати вправы гимнастичны, и рѣзны домашны забавы.

Головний Народный Комитетъ (Народный Фондъ) постаравъ ся вѣдразу о вѣдповѣдного настоятеля для Бурсы! Буде нимъ священникъ Павло Тимкевичъ, чоловікъ знаний зъ лагодного а притомъ енергичного успособленя, зъ любови до науки и до свого народу!

Конкурсы.

Хлопецъ, маючий найменше 10 лѣтъ або больше, може бути принятий до Бурсы:

1) если его отецъ, мати або опѣкунъ зашле поданє (просьбу) въ цѣли приняти и декларацию скѣлько обовязує ся платити щомѣсяця зъ горы за дитину! Оплата вѣдъ одной дитини буде выносити мѣсячно \$12 вѣдъ заможнѣйшихъ, а вѣдъ незаможныхъ \$10 мѣсячно; сироты будуть приняти даромъ, о скѣлько позволять на се фонды;

2) мае ся заслати свѣдоцтво школьне зъ послѣднего курсу зѣ школы англїйской до якои дитина ходила;

3) свѣдоцтво школьне зъ рускои школы (подписане священникомъ и учителемъ), а где нема рускои школы, то чи умѣе по руски читати и писати;

4) подати точно вѣкъ дитини, а вглядно свѣдоцтво уродженя и крещеня;

5) свѣдоцтво лѣкарске, що дитина єсть здорова.

Дитина принята до Бурсы буде обовязана:

1) при вступѣ зложити \$2.00 за зъжигите инвентаря и на библіотеку;

2) привезти зъ собою 4 парѣ бѣлизны, 12 хусточокъ, 4 парѣ скарпетокъ, 2 убраня (одно на будный день а друге святочне) и 2 пары черевикѣвъ.

Поданя о приняти до Бурсы належить слати найдалше до 20 августа н. ст. 1904 р. до: Rev. Paul Tymkewich, 45 Oak Street, Yonkers, N. Y. Познѣйшихъ

поданъ не буде ся уважляти!

Покликъ

до всѣхъ родичѣвъ, св. Отцѣвъ Духовныхъ, до всѣхъ братствъ, организацій, товариствъ и парафїй.

Дѣти — се найдорозшій скорбъ! Вѣдъ дальшого вихованя дѣтей залежить цѣла будучность не только родичѣвъ, але й цѣлого нашего народу! Не паперы ситизенскїи, але наука зрѣнає нашѣ дѣти зъ американскими — а тимсамымъ и народъ рускій!

Тому збирайте жертвы на Руску Бурсу при кождѣй нагодѣ подчасъ всякихъ забавъ, якъ: весѣль, го-стинь, хрестинь, митингѣвъ а чеки (монитореры) выпи-суйте на имя: John Glowa, N. F., Excelsior, Pa. та въ листѣ засилайте подѣ адре-сою: Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Отворене Бурсы а ще до того въ Нью-Йорку вимагає великого вклада грошей. Конечный выдатки покрыве Народный Фондъ, але богато ще не достает!

Щобы отворити Бурсу, потрібно найменше 20 дѣтей! Тожъ зъ Богомъ смѣло впередъ!

Вѣдъ Головного Народного Комитету въ Америцѣ:

Н. Стефановичъ, председатель, Pittsburg, Pa.

Ив. Глова, касієръ, Excelsior, Pa.

Н. Подгорский, секретарь, Jersey City, N. J.

Н. Стругинский, Olyphant, Pa.

Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.

Ал. Уликий, Ansonia, Conn.

Алекс. Трембачъ, Yonkers, N. Y.

ДОПИСИ.

Зъ Сентъ Френсиско, Кал.

До всѣхъ щирыхъ Украинцѣвъ.

Перечитавши у 28. ч. «Свободы» статью: „Не спѣть Русины“, зважуюсь и я ска-зати дещо вѣдъ себе о той справѣ до всѣхъ нашихъ переселенцѣвъ. У выше-згаданой статѣ говорить ся, що за мало читати лише самѣ нашѣ американскїи виданя и заохочує ся до предплатъ старокраевыхъ часописей и журналѣвъ. Дуже красно читати такую заохоту ти кобы лише не пошла она въ забуте. Коли порѣвняемо матерїальный вѣдносини тутейшихъ У-краинцѣвъ зѣ старокраевы-ми, а до того додамо еще щедрѣсть нашихъ пересе-ленцѣвъ, то тодѣ смѣло мо-жемо сказати, що кождый, хто лише розумѣе вагу на-уки, вагу просвѣты, стане сейчасъ предплатникомъ не одной поступовой газеты зѣ старого краю. — Правда, годѣ бути предплатникомъ усѣхъ тихъ видань, якихъ адресы подає «Свобода», бо на се лѣдвы чи змогъ бы ся урядники не то робѣтники, але суть мѣжъ ними деяки, що майже необходимѣ для всѣхъ насъ заморскихъ У-краинцѣвъ, а ними є: «Новый Громадский Голосъ» и «Воля».

Не думаю я и прочихъ гавити, але менѣ ходити головно о тѣ, якѣ для насъ, яко робѣтниківъ, суть най-хосеннѣйши, бо занимають ся головно робѣтничими

справами и є посвяченѣи выключно для працуючихъ масъ.

«Воля», се органъ украинскихъ соц.-дем., а «Н. Гром. Голосъ», се органъ украинско-радикальной партїи. Ся послѣдняя газета, се чисто хлопскїи органъ, що бореться за хлопскїи права и несе свѣтло правды до тихъ закуренныхъ хатъ, де живутъ нашѣ бѣднїи братѣ-хлѣборобы. Вѣдъ учить, якъ треба боронити своихъ правъ та организувати политично-просвѣтнїи товариства, щобы дойти до рѣвнѣи степени просвѣты вѣднѣхъ куль-турныхъ народѣвъ, а не бути лише робучою худо-бою ненасытныхъ пляхты-дѣдичѣвъ. За те все «Н. Гр. Голосъ» нараженный на стра-шный переслѣдуваня такъ вѣдъ чужихъ якъ и своихъ темныхъ духовъ — ворогѣвъ поступу, якѣ волѣли бы скорше чорта побачити, якъ просвѣченого селянина! О-днакъ вѣдъ не лякаєсь тихъ темныхъ силъ, а совѣстно сповняє свои обовязки, та щобы и дальше могъ насъ боронити передъ врагами, мусимо стати ему до по-мощи, а помѣчь сѣю оказемо тодѣ, коли кождый зъ насъ, хто лише бажає науки, а мае принаймѣ крихѣтку лю-бови до своихъ поневоле-ныхъ братѣвъ, выпле сей-часъ предплату.

Предплата не велика, ли-ше \$1, тому товаришѣ ра-дикалы покажѣмо нашимъ врагамъ, врагамъ поступу, що якъ довго мы живемо, такъ довго буде жити, и наша хлопска газета: «Но-вый Громадский Голосъ».

Предплату высылайте ско-ро, бо хто дає скоро, той дає подвойно.

Т. Ферлей.

Зъ Реймі, Па.

Довшій часъ не було въ «Свободѣ» нѣякой дописи зъ Реймі; а не було тому, бо жите тутешныхъ Руси-новъ плыло зовсѣмъ звы-чайно, не було по просту такъ про що писати.

Въ послѣднихъ часахъ зайшли у насъ двѣ важны рѣчи, якѣ заслужуютъ на се, абы про нихъ довѣдавъ ся и ширшій загалъ. — Дня 24. юлія с. р. вѣдбулось у насъ благословене обновле-ного парафїального дому. Подѣ давний дѣмъ парафї-альный далось муръ, пив-ницю, добудовано ганки, увесь дѣмъ помальовано, у-мебльовано, словомъ, вѣд-новлено зовсѣмъ, такъ, що рамейскїи парафїальный дѣмъ є теперь зовсѣмъ та-кій, якимъ бути повиненъ. Ся реставрація парафїаль-ного дому стояла насъ бли-зко \$900; не зроблено од-наже на се нѣякого довгу, бо грошѣ зложено и заоща-джено передъ тимъ. Минув-шого року побѣльшено и украшено церковь, въ сѣмъ роцѣ обновлено парафїаль-ный дѣмъ — рамейска руска парафїя, перебувши дуже тяжкїи часы въ своихъ по-чаткахъ, йде теперь въ ро-зу, розвиваєсь що разъ краше... Бракъ теперь ли-ше постѣйного дяко-учите-ля, но дасть Богъ въ не-

довгѣмъ часѣ и дяко-учи-тель буде.

Друге, що треба радѣстно тутъ поднести то се, що Русины въ Реймі зачинають братись до бизнесу. Двохъ на скрѣзь честныхъ Руси-новъ Стефанъ Золякъ и Ни-колай Лазоришакъ позакла-дали собѣ стору, (першїи русский стору, вѣдъ коли по-чали Русины осѣдати въ Реймі и околици). Правда, може й трохи не практич-но воно було, що оба сѣ стору повстали майже рѣв-ночасно, та проте, перело-мавши початковїи трудности вони розвивають ся, и тре-ба надѣятись, будуть роз-виватись що разъ лѣпше. — Треба намъ лише обратѣ Русины зъ Реймі и околицѣ зрозумѣти сей кличъ: „своѣ до своего“ и купувати най-меншу навѣтъ рѣчь у сво-го брата, божъ въ своихъ сторахъ и товарѣ и цѣны зовсѣмъ такіи самѣ, якъ въ чужихъ. — Отже братя Ру-сины зъ Реймі и околицѣ ще разъ: „Своѣ до своего!“

Въ загалѣ зъ повнымъ признаемъ треба сказати, що Русины въ Реймі и о-колици держать ся дуже гарно; нема перекиньчи-ковъ, анѣ перевертнѣвъ нѣ сварень, а у всѣхъ и мѣжъ всѣми панує згода та єд-ность.

Наконецъ зазначу и се, що послѣдними часами ро-бота иде тутъ досить лихѣ.

II.

Зъ Нортгемптонъ, Па.

У насъ вѣдбувъ ся рѣч-ный митингъ парохїальный дня 24. липня с. р. Доходу було за рѣкъ \$4.067.92, роз-ходу \$3.988.41.

Новѣ урядники выбранѣ слѣдующїи: Николай Олекса, председатель; Йосифъ Ге-ренда, секретарь; Гавр. О-нушакъ, касієръ; Стефанъ Цапъ, Мих. Гвѣзда, Мих. Петрикъ. Дяко-учитель П. Лозинскїи.

Громадянинъ.

Зъ Beaver Creek, Alta., Can.

Ще въ роцѣ 1892 першїи нашѣ Русины заѣхали зъ старого краю до Канады. Було ихъ тогды лишь всего 7 родичѣвъ. Приѣхали сразу до провинци Манитобы межѣ Нѣмцѣвъ, котрїи були за-мешкали вже по 30 лѣтъ въ Манитобѣ. Розумѣе ся, що они насампередъ мусѣ-ли шукати якои работы, щобы заробити пару цен-товъ на утримане своихъ родичѣвъ. Полишали отже на-шїи Русины свои родины въ имїграціонѣмъ дѣмѣ а самѣ порозходили ся до Нѣмцѣвъ питаючи работы. Але якъ котрый Русинъ увѣйшовъ до нѣмецкой хаты, то на-сампередъ сказавъ: С. И. Х. а Нѣмецъ сидитъ на крѣ-слѣ и питає ся: Was willst du? Не могучи зрозумѣти ся зъ Нѣмцями, Русины за-журились и повернули на-задъ до имїграціонного дому. Але на щасте надѣйшовъ одинъ Нѣмецъ, що знавъ російску мову. Розумѣе ся, що тая мова вѣдмѣнна вѣдъ нашою, але все больше зро-зумѣла якъ нѣмецка. Ру-сины не могли собѣ єдъ добре розяснити, а наибольше ихъ то дивувало, що руська мо-

ва а неможуть єдъ зрозумѣ-ти. Той Нѣмецъ зайшовъ до имїграціонного дому и спитавъ ся настоятеля имї-граціонного дому чи не могъ бы вѣдъ наймити собѣ яко-го робѣтника. Начальникъ сказавъ, що такъ и показавъ Нѣмцевѣ на Русинѣвъ. Нѣ-мецъ насампередъ питає ся ихъ російскою мовою: „Изъ какой вы губернии?“ Але нашѣ Русины анѣ одинъ не вѣдповѣдає Нѣмцевѣ, бо не знає, що то губернія. Але мало-помалу якось они роз-мовили ся и той Нѣмецъ взявъ двохъ до себе на ро-боту а другихъ позабирали другїи Нѣмцѣ. Тодѣ стало имъ ще горше, бо порозхо-дили ся по кольканайцятѣ миль одинъ вѣдъ другого и не знали въ котрѣмъ мѣсци знаходять ся ихъ товаришѣ. Але по роцѣ вже вѣдѣдавъ одинъ другого и вже троха перестали тужити за своимъ родиннымъ краємъ и вже зачали розповѣдати про Ка-наду, що въ Канадѣ лѣпше народови жити, якъ въ ста-ромъ краю, що въ Канадѣ не висить ярмо бѣдному чоловікови на шїѣ, и що нема жадныхъ податковыхъ тягарѣвъ, и що Канада єсть вѣднѣи, свободна. Але вже за рѣкъ за два то нашѣ Руси-ны троха навчили ся нѣ-мецкой мовы и цѣлкомъ пе-рестали тужити за своимъ рѣднѣмъ краємъ; а навѣтъ декотрїи говорили, що хочъ бы имъ хто заплативъ цѣлу подѣрожь зъ Канады до ста-рого краю, то не вертали бы ся назадъ до краю. И такъ помалу, помалу нашѣ Русины заробили досить грошей въ Манитобѣ, тодѣ поемігрували зъ Манитобы до Алберты, де вже знай-шли свой рускїи народъ, а мѣжъ ними церкви, и чи-тальнѣ, и школы и т. п., то тодѣ вже про старый край нѣхто и помыслити не хо-тѣвъ.

В. Р.

Зъ Нью-Йорку, Н. Й.

И спячїи сномъ блаженныхъ возста-нутъ!

Въ Нью-Йорку, у сѣмъ центрѣ культурной, богатой та вѣднѣи Америки, де така сила Русинѣвъ опомо-роченныхъ бурливою жизнїю дрѣмала у безвѣстѣ, будить ся, протирає очи.

Доля спослала менѣ ща-сте бавитись и радѣти ду-шею зъ людьми менѣ до-рогими, котрїи обрыдли щоденна буденщина и гнетъ добровольного рабства. Бу-ло то въ субботу 30. липня. Братство св. Володимира у-строило вечерокъ въ память своего покровителя, що пер-шїи вѣдѣ свѣтло науки Христовой на Русѣ, поднѣсь ю до свѣтовой славы.

Вечерокъ сей має далеко-сягале значѣне. Вѣдъ є про-блескомъ розсвѣту Русинѣвъ у Нью-Йорку, що спочива-ли, а богато еще и спочи-ває у темнѣ, якъ въ Бога за дверима. Це кождый чувствуетъ, хто бувъ и чувъ вѣдчитъ н. Пляцка. Розки-нувъ вѣдъ передъ нами свѣ-тлїи картины нашої бува-щины за князѣвъ, ихъ не-взгоданы, лихолѣте Татаръ, гнетъ польской пляхты, славнїи кровавыи войны ко-зацкїи, порабощенє Украи-

ны, безталанну нужду га-лицкого народа и проблескъ лучшей долѣ въ Америцѣ. У вѣдчитѣ представивъ вѣдъ ясно св. Володимира, котрого свѣтъ называє Ве-ликимъ, а церковь почи-сла мѣжъ святыхъ за его заслуги для Церкви и на-рода, за вывченє рускихъ людей на свѣтлыхъ и мо-гучихъ вождѣвъ руского на-рода, — а кончивъ такъ:

„Мы чули, що Володи-миръ Великий першїи вѣдѣ хрестъ, то свѣтло сонця и правды на Русѣ, и що вѣдъ першїи сотворивъ нове по-колѣне людей, котрїи стали на чолѣ народа и вели его у кращу будучность. Осъ намъ взорець! Мы въ Аме-рицѣ рабама на вѣднѣи волѣ. Не маємъ нѣчого, щобы вказувало на нашу куль-турну жизнь, не маємо ин-телігенциі власной, амери-канской. Не буде єдъ, не буде и насъ, мало по малу змарнѣемъ. До теперъ єдъ не було, але мусить бути. Мы подемѣ слѣдомъ св. Во-лодимира и якъ вѣдъ ко-лись на Руси, такъ мы тутъ въ Америцѣ сотворимо нове поколѣне людей, интелі-генцию, котрїи поведутъ насъ до свѣтла, въ кращу и ща-слившу будучность. Задачу ту сповнитъ Бурса, о ко-трѣи певно кождый читавъ. Святѣмъ обовязкомъ тому кождого Русина єсть, вѣд-дати свои дѣти до неї, щобы ихъ вывести на люде, а не лишати имъ ярмо, въ котрѣмъ мы погибаємъ. А коли люде тѣ стануть на чолѣ насъ, тодѣ зъ радостю въ сердци помянемъ память св. Володимира у своѣй власной галѣ!“

Гучнїи оплески рознеслись по салѣ, а хоръ въ супро-водѣ музыки вѣдспѣває хорощу народну пѣсню.

За тимъ дѣвчина изъ Джерзи Сити, Вознякъ, вѣд-деклямовала «Тополю» Шев-ченка. Слова любови нашо-го кобзаря проникли усѣхъ насъ и думами линули мы у рѣднїи край на Украину и слухали шепоту дѣвочихъ устѣвъ. Декляматорцѣ спра-вили овацію, а оплескамъ за єи нѣжну, повну чувства и любви мову не було кѣнца. Хоръ вѣдспѣває въ супроводѣ музыки нашъ народный гимнъ, а хлопцѣ зъ дѣвчатами парами поне-слись у вѣрѣ танца...

Менѣ любо дорогїи братя поговорити такъ зъ вами; дивѣть, мы основуємъ под-валину американской Ру-си, интелігенцию, будимось, протираємъ очи... а вы?

Участникъ.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календаръ на рѣкъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакциі «Свободы» або впрѣсть до касы Союза. Хто посилає грошѣ до касы Со-юза мусить рѣвнѣи по вѣдомити про се редакцию «Свободы».

6СЛІИ на якѣмъ плейтѣвъ є 10 до 15 Русинѣвъ а хотѣли бы-ли приступити до Союза, то за-ложѣть собѣ маленьке братство и напистѣть про се головному председателю Konst. Kyrzow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вѣдъ намъ дасть близнїи по-ясненя и прише потрібнїи рѣчи.

Вступайте въ члены Руского Народ. Дому!

Посилайте грошѣ до старого краю черезъ Р. Н. Домъ!

За 10—12 днів доручаемо грошѣ адресатови въ краю! Въ краевыхъ банкахъ маемо аложені великй капиталы! И тутъ, въ Америцѣ маемо зложену велику заруку! За одень мѣсяць Р. Н. Домъ послае до краю выше 30.000! Р. Н. Домъ мае вже 42 посередниковъ, котри черезъ напу инсти-туцію посилають грошѣ.

На кождомъ плейзѣ повиненъ бути бодай одень посередникъ (агентъ)!

Каждый Русинъ творить грѣхъ противъ руского народа, если посилае грошѣ черезъ чужинцѣвъ, а не черезъ Р. Н. Домъ!

Р. Н. Домъ есть заложенный для усѣхъ Русинѣвъ, котри живутъ въ Америцѣ!

За кождый центъ, котрый пришлете до касы Р. Н. Дому, мы водповѣдаемо цѣлымъ капиталомъ и бондами изъ найпершихъ компаній Сполученыхъ Державъ!

Купуйте шеры Р. Н. Дому. Шеры членскій (А) коштують \$25.00 за одень, 3-процентовой шеры вѣрительный (В) коштують \$10.00 за одень! Коже братство, кожда руска парохія и кождый Русинъ повинны стати членами Р. Н. Дому! Помѣщайте рускй грошѣ въ руской инсти-туції, котра буде служити всьому народови!

Всякй письма, запитаня о поясненя посилайте до секретаря Р. Н. Дому на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

На чекахъ (коли посилаете грошѣ) выпишуйте имя John Glowa, R. N. H., и той чекъ засилайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Агитуйте за Р. Н. Домомъ!

Скликуйте митинги и вѣча, на братскихъ и парохіальныхъ митингахъ прома-вляйте за Р. Н. Домомъ!

Хто працуетъ для Р. Н. Дому, той служить руской справѣ, той вѣрный сынъ Руси!

Не штука бути Русиномъ на словахъ, будьмо Русинами въ дѣлахъ!

Не будьмо подножками чужихъ, працуймо для себе, для свого народу, въ корысть Руского Народного Дому въ Америцѣ!

Водозва.

Братя Русины!

Почавши водъ 6-го выпуска „Слова“ ажъ до конца сего року буде друковатись въ згаданомъ мѣсячнику збѣръ выречень св. Письма подъ заг. „Дорога любви — то божа дорога“. Цѣлый збѣрничокъ буде подѣлений на XII. главъ. I. Введене. II. Богъ. III. Природа—Богъ. IV. Вѣра въ Бога. V. Бѣдѣство Бога и братерство людей. VI. Совершенно Право Свободы Бога. VII. Царство Воже. VIII. Зло IX. Покута. X. Перемога. XI. Смерть та нескертельность. XII. Колька увагъ ибѣцельныхъ.

Збѣрничокъ сей буде мѣстити колькасоть выречень изъ Нового Завѣту, а всѣ выреченя будуть такъ збѣраны, щобъ кождый докладно переконавъ ся, що „дорога любви“ то поправдѣ „божа дорога“.

При той нагодѣ просимо всѣхъ письменныхъ Русинѣвъ подперти наше издавничество, маючи на увазѣ се, що наше издавничество служить выключно духовнымъ и культурнымъ интересамъ Американскихъ Русинѣвъ.

Редакция „Слова“.

Нове издавничество

стало выхадити на американской Руси. Зове ся „Листочок“. Ч. 1. Листочка мѣститъ въ собѣ: Куде идетъ? Поклик до Братів і Сестеръ в справѣ „Листочка“ і Русько-Української Громади в Америцѣ; Духовна Пісня ч. 1. Цѣлею Листочка е впливати на американскихъ Русинѣвъ, особливо тыхъ, що живутъ розкинені помѣжъ чужими людьми, чтобы не пили, не розпустовали, а провадили чесне, християнське жите. Листочокъ е неперіодично выдане. Поодинокое число коштуе 5 ц. Хто купуе 50 штукъ наразѣ або больше, достаетъ водповѣдны опустъ. Ближихъ поясненъ въ справѣ „Листочка“ и Р. У. Х. Г. удѣляе и всякй жертвы на ту цѣль приймае:

S. Wyszynski,
Box 128, Scranton, Pa.

Народный Фондъ растетъ скоро!

Pittsburg, Pa. О. Н. Стефановичъ за марки 13.00, Ева Прешлякъ 25 цнт., Магдалина Бѣликъ 1.00, П. Лепакъ 25 цнт., Олекса Нижанковский збѣравъ 9.25 (списъ жертвователейъ бувъ ополошеный). Иванъ Пастырчикъ збѣравъ на крестинахъ у Н. Пеховича въ Castle Shanon, Pa. слѣдующй жертвы: Ник. Адамъ и Ив. Пастырчикъ по 50 ц., Ф. Пастырчикъ, Он. Хома, Анна Гальчакъ, Анна Тийщакъ, Емрі Ковачъ, Н. Стовпъ, Ив. Глеба, Д. Костишакъ по 25 цнт., Андр. Ковачъ 20 цнт., Ив. Пеховичъ 15 цнт., Андрашъ Ковачъ 5 цнт.

Sayre, Pa. Вас. Ротко и Гр. Ковалевичъ збѣрали на весѣлю Якова Стривонса: Панько Морохъ и Данько Баланда по 1.00, Вас. Росъ, Гр. Ковалевичъ, Катар. Опаръ, Гнатъ Романчакъ, Яковъ Стривонсъ, Гнатъ Романчакъ по 50 цнт.; Юр. Масляный, Дм. Баланда, Лл. Сехъ, А. Завалень, Дм. Волюшакъ, Мик. Масляный, Стеф. Стець, Катар. Коцѣй по 25 цнт., Н. Тарнавчикъ и Гн. Цапъ по 20 цнт., Ив. Борись, В. Гарасевичъ, Ив. Стець, С. Лучка, А. Ориничъ, И. Солакъ — разомъ 8.00 дол.

Shamokin, Pa. Йос. Куликъ збѣравъ на весѣлю Пав. Адамака слѣд. жертвы на Нар. Фондъ: Ник. Вишовскій и Мих. Друстъ по 1.00, І. Валинскій 30 цнт., И. Челахъ, Н. Федорчакъ, И. Янковичъ, Йос.

Куликъ, Мих. Палко, Теод. Челахъ, И. Чорный, Мир. Куземчакъ, Ив. Ревильякъ по 25 цнт., Он. Канючокъ и И. Жиличъ по 15 цнт., М. Коханичъ Н. Гудакъ по 10 цнт., А. Жаличъ и Марія Янковичъ по 5 цнт., дрѣбны жертвы 50 цнт. — разомъ 5.65.

Ansonia, Conn. На вѣчу 4. Юлія б. р. Катерина Хаджай и Евфимія Демяновичъ збѣрали на Н. Фондъ: Сем. Вислоцкій, о. Улицкій, о. Подгорепкій по 1.00, Ив. Золочовскій 75 цнт., Ив. Нецьо, Настя Хомковичъ, Ив. Сипай, Олена Кригнаца по 50 цнт., Олена Борошовичъ 30 цнт., Гр. Ратиця, Ив. Дзядикъ, В. Д. Вата, П. Ромцьо, Тарасъ Хваликъ, Д. Мадзикъ, Евф. Демяновичъ, Ив. Хваликъ, М. Гутиракъ, Кл. Водакъ, Он. Кузякъ, Йосифа Хаджай по 25 цнт., Ал. Хомковичъ и И. Бодакъ по 15 цнт., Ф. Спѣвакъ, С. Хваликъ, Я. Дутканичъ, Н. Феленчакъ ст., Йос. Дзядикъ, В. Глива по 10 ц., Н. Феленчакъ м. и И. Борошовичъ по 5 цнт. — Марокъ народныхъ розпродали за 1.50 дол.

Baltimore, M. D. На крестинахъ у Йосифа Кульчицкого зложили гостѣ на руки Игн. Ладны слѣдующй жертвы: Йос. Кульчицкий, Анд. Будагази, Ив. Дзюбинскій по 50 цнт., Мак. Тирпакъ, Пав. Кисѣль, Фил. Паламаръ, Ол. Козубъ, Ол. Савчукъ, Левъ Кульбынскій, Игн. Ладна, Ник. Дурдела, Йос. Цапакъ по 25 цнт., Юр. Денцій и Анна Боднаръ по 20 цнт., Т. Федоронко 15 цнт., Марія Козубъ и Ив. Горнятко по 10 цнт.

Scranton, Pa. На весѣлю Гавр. Дзюпки на руки Вас. Груцеляка и Ил. Романяка гостѣ зложили: Йос. Макарь 1.00, Ил. Романякъ, Ст. Телѣщакъ, Ив. Лезинскій, Гавр. Дзюпка, Кир. Гойдичъ по 50 цнт., Йос. Лозинскій, Андр. Гащакъ, Катар. Гащакъ, Фед. Куча, Ал. Гащакъ, Юр. Гаромъ, Ив. Пастырчикъ, Вас. Гойдичъ, Вас. Груцелякъ по 25 цнт., Ив. Дудякъ 20 цнт., Соф. Шостъ 60 цнт.

Yonkers, N. Y. Авкс. Телепъ збѣравъ на крестинахъ 2.00 дол.; Вас. Хома на весѣлю збѣравъ 1.55; Макарь Вольха збѣравъ на весѣлю 3.00; у Ив. Спяка на крестинахъ гостѣ зложили 3.06 дол.

Атентаты за панования Микола II.

Замордоване Бобрікова, губернатора Філандіи е вже девятимъ зъ ряду великимъ политичнымъ атентатомъ, водѣ коли царь Микола II. вступивъ на престолъ. До теперъ зѣстали замордовані два міністры: Боголеповъ, министеръ просвѣты и Сипягинъ, министеръ справъ внутрѣшнихъ. Зъ губернаторѣвъ провинцій згинувъ яко жертва подземной Росіи, Богдановичъ въ Уфѣ. Князь Галичинъ, губернаторъ на Кавказѣ, ледви ушовъ смертй минушой осени, раненый тяжко въ голову. Не

такъ тяжкй раны понесли ген. Вагль, губернаторъ Вильна и князь Оболенскій губернаторъ Харкова. Чудомъ только ушовъ смертй старый Победоносцевъ, оберпрокуроръ Святѣйшого Синода. Хтось стрѣливъ въ вѣкно його канцеляріи и куля пройшла понадъ голову. Такъ само щасливымъ бувъ губернаторъ зъ Ломжи баронъ Корфъ, до которого стрѣливъ хтось безумишася, середъ ночи, коли вертавъ зъ инспекціи домовъ. Десятый атентатъ, що певно бувъ такожъ приготованый якийсь высокопоставленой особѣ, не звершивъ ся, черезъ неосторожностъ. Именно въ одномъ готелю въ Петербургѣ 14. цвѣтня с. р. експлюдувала зъ великою силою бомба, при чомъ знайшовъ смерть одень чоловікъ, що приѣхавъ недавно зъ провинціи и тамъ замешкавъ. Певно що мавъ уплянованный якийсь атентатъ, але черезъ неосторожне обходжене ся зъ бомбою — стративъ жите.

Въ найновѣйшихъ часахъ замордовано вице-губернатора Андреева зъ Елисаветполю и послѣднего зъ ряду вже одинадцатого міністра Плеве.

Теперь кружать вѣсти, що кромѣ Плевого, революціонеры намѣряють убити еще около 30 высокихъ російскихъ урядниковъ.

Докторъ Арданъ

отворивъ офисъ
подъ ч. 711 ул. Линденъ,
Скрантонъ, Па.

Новый телефонъ 1631.
Старый телефонъ 570—2.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безопасно и скоро былъ высланъ до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Адресы вызначѣйшихъ русскихъ часописей въ старѣмъ краю.

„Буковина“ (3 разы тыжднево) \$4.00 на рокъ, ул. Петровича ч. 2. Чернівцѣ, Bukowina, Austria.

„Воля“ (соціалист. тыждневникъ) \$1.00 на рокъ, ул. Линдога ч. 8. Львовъ, Galicia, Austria.

„Гайдамаки“ (тыждневникъ) \$2.00 на рокъ, ул. Баторія ч. 24. Львовъ.

„Дзвінокъ“ (для дѣтей, 2 разы на мѣсяць) \$1.50 на рокъ, пл. Стрѣленца ч. 6. Львовъ.

„Діло“ (дневникъ), \$10.00 на рокъ, улицы Баторія ч. 24. Львовъ.

„Жомаръ“ (гумористичн., два разы на мѣсяць) \$2.00 на рокъ, ул. Собѣщины ч. 8. Львовъ.

„Лит. Наук. Вістникъ“ (разъ на мѣсяць) \$4.50 на рокъ, ул. Чарнецкого 26. Львовъ.

„Новый Громадскый Голосъ“ (2 разы на мѣсяць) \$1.00 на рокъ, ул. Чарнецкого 26. Львовъ.

„Поступъ“ (тыждневникъ) \$1.50 на рокъ, Коломия, Народный Домъ I. пов., Galicia, Austria.

„Промінь“ (2 разы на мѣсяць) \$1.50 на рокъ, Вашковцѣ и Ч. Bukowina, Austria.

„Руслянь“ (дневникъ) \$8.00 на рокъ, пл. Домбровского ч. 1. Львовъ.

„Ruthenische Revue“ (2 разы на мѣсяць) \$1.50 на рокъ, Gersthofers, 32. Wien, Austria.

„Свобода“ (тыждневникъ) \$1.00 на рокъ, ул. Баторія 24. Львовъ.

Пѣснь Бразилійска.

(Нутя Рускй Краковякъ)

Ой поду я поду въ лѣсочокъ пальмовый,
Ой вырву я вырву орѣхъ кокосовый.
Покою я его згоры на долину,
Чи вѣнь ся покотить въ стару Галичину.
Вѣнь ся не покотить, бо горы высокй,
Вѣнь ся не покотить, бо море глибоке.
Въ старѣй Галичинѣ тамъ всѣ нашй рѣднй,
А мы на чужинѣ зѣстали ся бѣднй.
А въ той Галичинѣ но Ляхи панують,
Рускй хлѣборобы то всюды бѣдують.
Тамъ Ляхи панують — Жиды збогачають,
Зъ русскихъ хлѣборобѣвъ тай шкуру здирають.
Ляхи въ Галичинѣ касы обкрадають,
На Галицкій народъ податки вкладають.
Якъ „Казьо Баденѣ“ бувъ намѣсникъ въ Львовѣ,
Добре прислуживъ ся касѣ ошадной.
Въ той ошадной касѣ міліоны були,
А „Казьо Баденѣ“ въ кишени, — згорнули.
Потѣмъ взяли въ Соймѣ тай надъ тимъ радити,
Якъ бы тую касу знову наповнити.
И врадили въ Соймѣ касу наповнити,
Щобъ ихъ дѣти мали въ що руки вмочити.
Ой вы милй братя чи вы то знаете,
Що вы на ту касу самй складаете?
Бо соймъ такъ урадивъ: при податку брати,
А зъ Галицкихъ людей сорочку здарити.
Сорочки знимають, — жандармы вбивають —
Они зъ своего краю самй повѣкають.
Мы зъ великимъ жалемъ прощаємъ ся зъ краемъ
А где ся подѣмъ ще самй не знаємъ.
Ой краю нашъ краю, ой краю нашъ рѣднй,
Чого насъ пускаешъ? мы ти були вѣрнй.
А Ляхи зъ жидами то такъ якъ зъ сынами,
Выгоняють насъ зъ краю, що мы Русинами.
Бѣдте си за море въ той край Бразилійскй,
Тамъ е лѣпшй паны, самй португильскй.
Мы ту приѣхали шифовъ до Параны,
Нема нашихъ рѣдныхъ нѣ тата нѣ мамы.
Сѣли на колеко, горы нашй горы,
Нема нѣцъ ту добра только дикй боры;
Привезли насъ въ „Кляро“ хтѣли насъ приймити,
Ой дали намъ боры, щобъ на нихъ робити.
Мы боры рубали, вѣсти намъ не дали
Ой много зъ насъ много, тутка повмирало.
И зъ голоду пухли, й дерева вбивали,
Такъ то мы ся тутка красененько ховали:
Въ радно завинули безъ дерево тягнули
Яму выкопали тай такъ загорнули.
Трумны не робили, бо дощокъ не мали,
За тожъ мы ся тутки такъ красно ховали.
Ксьондзѣвъ тутъ не було, цминтарѣвъ не знали,
Мало не на кождомъ „шакру“ ся ховали.
Кукае зазуля, кукае, кукае,
Менѣ на чужинѣ серденько пукае.
Кукайже зазуле, кукайже сивенька
Где ты ми закуешъ на друге лѣтенько?
Где ты будешъ въ свѣтѣ, я ти закуаю,
Бо я по всѣмъ свѣтѣ всѣ дороги знаю.
Приѣхали Отцѣ на святого „Яна“
Взяли насъ въ опѣку якъ рѣдная мама.
Наша рѣдна ненька вчила насъ робити
А Отцѣ насъ учать якъ Бога хвалити.
Якъ Богъ милый дастъ намъ того дочекати,
Мы зъ его надѣѣ будемо богатй.

*) Свят. Ивана.

Зах. Повѣдайскій.

Памятайте на „Рускй Народ. Фондъ въ Америцѣ“!

??? Хотите бути вылѣченъ ???

Удайтесь до

Дра Леонарда Ландеса.

Спеціалістъ въ хоробахъ мужескихъ и жѣночыхъ. Бувъ довгий часъ практикантомъ при Нью-Йоркскѣмъ университетѣ, студіювавъ практично при шпиталахъ въ Вѣднѣ и Берлинѣ а вернувши до Америки практикувавъ много лѣтъ якъ лѣкарь въ Либанонѣ, Белви и др.

Говорять по руски, польски, словенски, англійски и нѣмецки.

Ручить вылѣчить слабости: легкыхъ, сердца, почокъ, желудка, боль головы, слабу память, пухленну, руматизмъ, рана, хоробы нашкорий, чираки, вереды, боль горла, носа, ушей и очей, утрату мужеской силы и т. н.

Робить всѣяныя операціи. Пишѣть до него о порадѣ а вѣнь намъ дастъ водповѣдъ на всѣ вашй питамя.

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газетный листок для русского народа в
Америке и орган „Р. Н. Союза“,
выходит по вторникам в „Четверг“
и пятницу.

Въ Америкѣ на рубль \$2.00
До старого краю на рубль \$2.00
Въ Америкѣ на полъ року \$1.00
До старого краю на полъ року \$1.00

Оплачивати газету треба все-
гда зъ горы (напередъ).

Грошъ треба посылати въ редістрован-
ный листъ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (моне-ордеръ). Мо-
ney order, то е картонку, котру доставите
вдѣл почтара або агента на експресовый
офисъ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не
годимъ грошей доставити.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не
принимается.

Хто хоче, чтобы его адресъ змі-
нити муситъ подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Замѣтки.

Москвофилы знаютъ лишь рыть.

Хто слѣдитъ за тѣмъ, що
дѣсѣ на американскій
Руси и въ кого очи не за-
слѣплені партійною нена-
вистію, той муситъ при-
знати, що москвофилы въ
Америкѣ нѣчого не ро-
блять, лишь рыть та
стараютъ ся нищити
работу другихъ.

Украинцѣ поставили Со-
юзъ на той высотѣ на я-
кой стоитъ вонъ нынѣ, вы-
давали и выдають „Свобо-
ду“ та поучають книжочки,
заложили Школьный Фондъ,
Емиграційный Домъ, пома-
гали страйкерамъ въ бѣдѣ,
помагали краевымъ акаде-
микамъ въ часѣ ихъ высту-
пу зъ университету, зало-
жили Р. Народный Домъ
въ Америкѣ, выдають „Сло-
во“ а зъ слѣдующимъ мѣся-
цемъ отварають Руску
Бурсу.

Украинцѣ ставали въ о-
боронѣ церкви противъ ай-
рискимъ бискупамъ, поза-
водили школы, компанічны
сторы, читальнѣ, хоры, уря-
дзували театральны пред-
ставленія, позаводили по-
рядки по русскихъ грома-
дахъ и т. и.

А що зробили москво-
филы?

Рыли, рыли и все
еще рыть противъ вся-
кой народной работы. Рыли
противъ „Союза“, противъ
„Свободы“, противъ Емигра-
ційного и Народного Дому,
рыли противъ громадъ, вы-
кликуючи въ нихъ бала-
муты, противъ читальнѣ,

противъ збождѣня народ-
ныхъ святъ — ставали по
сторонѣ Айришѣвъ и царо-
славныхъ — и не було май-
же хочъ гроха замѣтного
Украинця, котрого они не
старались бы обкинути бо-
лотомъ, або оплюти своею
скаженкою слиною.

Въ послѣднихъ часахъ въ
своѣмъ заслѣплѣннѣ загна-
лись москвофилы вже такъ
далеко, що выступили про-
тивъ институціи, котра мае
зготовити лѣпшу будуч-
ность для нашихъ Руси-
новъ въ Америкѣ, противъ
институціи, яка повинна
бути гордошами всѣхъ Ру-
синовъ не зважаючи на
партію — противъ Ру-
скои Бурсы!

Москвофилы не хочуть,
щобы Русины мали свою
Бурсу въ Америкѣ. Москво-
филы не хочуть, щобы рус-
кй дѣти въ Америкѣ учи-
лись, але щобы були и на
дальше темны, непросвѣче-
ны. А знаете чому? Бо бо-
ятъ ся, що коли нашй дѣти
прозрѣть а зъ ними и весь
русско-американскій на-
родъ, то не схотятъ слухати
такихъ проводирѣвъ, що
склянки по готеляхъ миди
и що сами ледви умѣють
писати — але возьмутъ
проводъ въ свои вла-
стны руки. Осъ чого мос-
квофилы боятъ ся! Боятъ ся,
бо знищене темноты, бо
просвѣта — се конецъ
ихъ панованю.

Але Народе Рускій май
розумъ. Жертвуй що мо-
жешъ на Руску Бурсу, на
просвѣту своихъ дѣтей, бо
просвѣта — се сила, а тем-
ный народъ нѣколи не змо-
же позбутись своихъ крово-
пийцѣвъ, нѣ выбитись на
волю.

Ты Рускій Народе, пока-
жи дѣломъ свой патріотизмъ
и покажи москвофиламъ,
симъ зрадникамъ власного
нарсду, що у Тебе неза-
слѣпленый розумъ и яснѣ
око, що Ты ворогъ темноты,
що хочешъ науки, що хо-
чешъ просвѣты и для неи
понесешъ навѣтъ наибѣль-
шй жертвы!

Москвофилы пишуть, що
оо. духовны повинны пер-
шй давати на Бурсу! Такъ
правда, алежь бо и дають.
Хто читаѣ справозданя На-
родного Фонду, той певно
видѣвъ тамъ имена оо. ду-
ховныхъ и сумы, якй они
на Руску Бурсу жертвовали.
Только не всѣ оо. духовны
— нѣ, лишь тѣ, котрыхъ
москвофилы болотомъ обки-
дають, попиками-радикала-
ми величаютъ! А тѣ другы,
тѣ славны москвофильскы
або царославны або маляр-
скы попы, тѣ всѣ котрыхъ
такъ величаютъ москвофилы
у свойй казетѣ — тѣ всѣ на
Руску Бурсу, на Народный
Фондъ не дали анѣ одного
зломаного цента!

Чи чуешъ Рускій На-
роде? Не дали анѣ од-
ного зломаного цен-
та!

Чому не дали? Чи може
они такй бѣдны? — Нѣ. О-
ни мають тысячѣ, они ма-
ють проперты, корчмы, що
варта тысячѣ, але они не
дали ничъ, бо имъ ми-
лѣйшй жидѣвскй або
малярскй дѣти якъ
свои власны, рускй!

Такъ. Рускій Народе, знай
якй твои приятели москво-
филы, куды они Тебе ве-
дутъ и чого они хочуть.

Кромѣ нищеня народной
работы — чимъ могутъ мо-
сквофилы похвалитись?

Хиба тѣмъ, що зобрали
пару долларѣвъ на москво-
фильску Бурсу въ Н. Санчи
и на „Червоный Хрестъ“,
заложили казету и вхопили
въ свои руки Общество, ко-
тре теуерь замирае. За-
мирае, кажемо, бо въ Ю-
нїю мало всего понадѣ де-
вятъсотъ долларѣвъ въ касѣ.
А грошѣ сирѣтскй де? Ка-
зетою такожъ москвофилы
не могутъ похвалитись, бо
она внесла роздоръ и не-
нависть мѣжь Русинѣвъ и
нѣколи не гризлись такъ
Русины мѣжь собою якъ
вѣдъ тогды, коли она зача-
ла выводити. А тѣ грошѣ,
що москвофилы зобрали на
Червоный Хрестъ, чи не
лѣпше було дати на яку
иншу цѣль, примѣромъ на
выховане рускои молодѣжи,
Руску Бурсу въ Америкѣ?

Якъ бачимо зъ всего по-
высшого, то подвиги аме-
риканскихъ москвофилѣвъ
мають дуже мало корыст-
ного въ собѣ.

Американскй москвофи-

лы мають передовѣмъ на

цѣли нищити всяку прав-

дѣву, народну руску працю.

Не штука брехати на то-
го, хто не може борони-
тись. Але такъ робить мо-
сквофильска казета. Вѣдъ
часу коли о. Макарь вѣдъ-
ѣхавъ до краю, разъ вразъ
кидае на него болотомъ.
О. Макарь не може вѣдпо-
вѣдати на тѣ брехнѣ, бо
его тутъ нема, але зъ того ще
не выходитъ, щобы се було
правда, що брешуть на не-
го москвофилы. Каждый,
хто мавъ якй небудь зно-
сины зъ о. Макаромъ, знае,
що до всѣхъ тѣхъ нападовъ
на о. М. дасть ся приноро-
вити поговорка: чепивъ ся
якъ пьяный плотъ“.

Недовченый чи перевче-
ный дячокъ, що не годенъ
зрахувати молока за мѣ-
сяцъ, зновъ чѣпаеся „Со-
юза“. Видно, що для тѣ-
снои головы ратунку нема.

Рускій дѣти -- а Бурса.

Чи думали вы коли о бу-
дучности вашихъ дѣтей?
Що зъ ними стане ся? Де
они подѣются? Чи мають
ити въ майны, чи мають
просити ся въ фабрики? Чи
може мають стати людьми
назависимыми, свободными?

Чимъ они будутъ, се толь-
ко вѣдъ васъ залежитъ, до-
рогй родичѣ! Вы можете
привести ихъ до цѣлкови-
той загубы, и можете ихъ
поставити въ рядѣ интелі-
гентныхъ Американцѣвъ.

Нѣхто больше, только вы,
маєте рѣшати. Щожъ по-
чнете? Чи може и дальше
будете сю такъ важну спра-
ву маловажати, якъ и до
сього часу.

Подумайте собѣ, що за
цѣлный часъ рускои емигра-
ціи (за 25 остатныхъ лѣтъ)
вы для своихъ дѣтей зро-
били! До сего часу, за 25
лѣтъ, ледви якихъ 10 рус-

кихъ дѣтей покѣнчило звы-
чайны, найнишій публичны
школы. Що за будучность
тѣхъ 10 дѣтей покѣнчив-
шихъ третю часть школы
американской, и цѣла маса
другихъ дѣтей, числомъ я-
кихъ 50.000 безъ всякой
науки! Хто тому виненъ?

Тажежь маемо до 70 па-
рафій, священниковъ, учи-
телѣвъ, а публичны низшй
школы суть всюды! Рускй
родичѣ думаютъ, що якъ
дитина походить 2—3 роки
до школы англицкои и вѣѣ
подписати свое имя, то вже
для неи выстарчить, а що
гѣрше, такъ само, якъ ро-
дичѣ думаютъ и священники,
и учителѣ, и парафи, брат-
ства, и организаціи и весь
рускій народъ!

Якій наслѣдокъ того вели-
кого непростимого занедба-
ня такъ важной sprawy?

Якій конецъ тому всему
буде?

Одень конецъ: Рускій на-
родъ въ Америкѣ муситъ
пропасти!

Якъ батько не жае со-
бѣ, щобы его дитина перед-
часно зѣйшла зѣ свѣта,
такъ и цѣлый народъ не
може допустить, абы вся
молодѣжь марно пропала.

Одинокій ратунокъ „Бур-
са“. Зъ практики знаемо,
що въ такихъ вѣдносинахъ,
въ якихъ живутъ нашй лю-
де, выховати и выпровади-
ти на люди нашй дѣти не-
возможно, бо еслибъ було
возможно, то не 10, але
тысячѣ дѣтей були бы те-
перъ людьми! А невозможно
воно тому, бо дѣти дѣти
и англицка школа, до ко-
трои дитина ходитъ, суть
для себе цѣлкомъ чужй а
навѣтъ противны! Треба
признати, що англійскй
школы дають выховане и
науку подрастающей моло-
дежи. Але щожъ? Що ди-
тина научитъ ся въ школѣ,
то въ дома ей того не вчатъ,
и такъ она, замѣсть того
щобы у своихъ родичѣвъ
найти подиору и заохоту
до дальшой науки, еще до-
свѣдчае рѣжныхъ пере-
шкодъ. И такъ: дитина му-
ситъ бавити другй меншй
дѣти, ходити на угле, хо-
дити до штору, а навѣтъ
майже що дня родичамъ и
бордингерамъ по пиво и
виску до салюну. Окрѣмъ
того дитина наслухае ся
що дня доста рѣжныхъ про-
кляновъ, непристойныхъ бе-
сѣдъ, спѣвовъ, обмовъ, а
навѣтъ часто бачитъ якъ
домовй люде водять ся за
чубы!

Не дивно тому, що нау-
ка, яку дитина побирае въ
англійскій школѣ, не бере
ся ей головы, и що навчитъ
ся, скоро забуде. Черезъ
то не мае охоты ходити
дальше до школы.

Подѣбно якъ домъ и ан-
глійска школа суть для се-
бе чужими, такъ и руска
школа парафіальна и домъ
себе не доповняють а на-
вѣтъ не розумѣють! Бо ко-
лько е родичѣвъ такихъ, ко-
тры радо посилають свои
дѣти до рускои школы? Велика
часть родичѣвъ хи-
ба посилае тому, абы дѣти-
ны-исотника позбутися на
пару годинъ зъ дому!

Правда, що парохіальны
рускй школы причиняють

ся дуже до злагождѣня о-
бычаѣвъ такъ дѣтей якъ и
родичѣвъ, однакѣжь жадна
руска парафіальна школа
не е въ станѣ выховати
рускому народови въ Аме-
рицѣ правдивыхъ, свѣтлыхъ,
интелігентныхъ проводни-
ковъ. — А дѣе ся се тому,
що руска школа стоитъ по-
за Америкою и поза амери-
канскою культурою. Зъ
рускои парох. школы мо-
жемо надѣятися добрыхъ
парохіанъ, але нѣколи до-
брыхъ: ремѣсниковъ, адво-
катѣвъ, инженерѣвъ, докто-
ровъ, священниковъ а особ-
ливо учителѣвъ.

Кромѣ того маемо замѣ-
тити, що хотй американ-
скй публичны школы зъ
виду суть однаковы, но въ
дѣйсности дуже рѣжныя ся.

Особливо школы по май-
нерскихъ плеязахъ въ Пен-
сильвеніи, якъ въ округахъ
(counties): Luzerne, Schuyl-
kill, Northumberland, Lacka-
wanna розходять ся дуже
зъ идеаломъ школы публи-
чной. Dr. Peter Roberts въ
знаменитой праці подѣ за-
головкомъ „Anthracite Coal
Communities“ твердитъ, що
дѣти славянскихъ емигран-
товъ въ загаданныхъ выше
повѣтахъ що до науки и
загального поведѣня мало
що рѣжныя ся вѣдъ сво-
ихъ родичѣвъ*) а навѣтъ
густо часто стають „вырод-
ками“. Вонъ питае ся: „How
can modesty and decency be
practiced in a house with
one bedroom?“ И каже: „We
have seen homes where the
only bedroom had in it four
beds, in which the parents
and children slept.“

Не забуваймо, що и тихъ
школъ, якй суть въ Пен-
сильвеніи, дѣти не кѣнчатъ,
а йдутъ цѣловати слейты.
Dr. Roberts каже: „Жаденъ
промыслъ въ цѣлой Пен-
сильвеніи не есть такъ зѣр-
шающей для хлопцѣвъ, якъ
майны твердого угля. Че-
резъ послѣднихъ 50 роковъ
сыны майнерѣвъ были по-
латенны салюновы, сали на
танцѣ, шовамъ, и переступ-
ства и злочины щоразъ
больше и больше забѣль-
шали ся.“

Чи такъ представленй
вѣдносины могутъ кому по-
добати ся? — Певно що нѣ!
Тому супротивъ выше на-
ведѣныхъ вѣдносинъ отво-
рене Рускои Бурсы въ Нью
Йорку являеся конечною
потребой. Бурса мае на
цѣли: запѣбѣти всѣмъ не-
достачамъ выхованя рускои
молодежи, и при змѣненыхъ
вѣдносинахъ дати рускимъ
дѣтямъ одноцѣльное религі-
но-моральне патріотичне
выховане! Бурса мае пого-
дити всѣ роды теперѣшного
выхованя: домове, парафи-
альне и выховане въ пу-
бличной англійскій школѣ.

Тимто всѣлякй выдатки
вложенны на Бурсу, непо-
винны нѣкому выдавати ся
анѣ великими анѣ злишны-
ми.

Цѣль Бурсы — высока и
ясна! Дати народови про-
водниковъ!

Чижь вамъ родичѣ не за-
лежитъ на томъ, абы вашй
дѣти вышли на люди и

*) Въ мѣсячнику „Слово“ за сентябрь
с. р. появляе ся обширна статья подѣ заго-
ловкомъ „Школы въ Пенсильвеніи“.

абы вы дочекали ся потѣхи?
Такъ! се вашъ святыи обо-
вязокъ своимъ дѣтемъ отво-
роти дсорогу до пасты.

Тому безъ намыслу зго-
туйте сейчасъ свои дѣти
до Бурсы безъ взгляду на
то, чи мешкаете блище чи
дальше, чи есьте богатшй
чи бѣднѣйшй. Наука — се
наибѣльшй скорбъ на свѣ-
тѣ! Своимъ дѣтемъ вы не
годны оставити иншого бес-
печнѣйшого маестку!

Покажѣте дѣломъ, що
любите свои дѣти, а будьте
певны, що вашй дѣти, вый-
шовши на люди, вѣдвѣ-
чаютъ ся не только вамъ,
але й цѣлому рускому на-
родови сторицею. М. П.

Хто злодѣй и розбѣй- никъ?

Не знати для чого царо-
славны конечно напосѣлись
на руску парафію въ Трою,
Н. Й. и конечно хотятъ еѣ
взяти въ свои пазуры. Але
се фактъ. Въ той цѣли пи-
сали они наибезличнѣйшй
брехнѣ на всѣхъ русскихъ
священниковъ якй тамъ бу-
ли, а теуерь коли парохію
въ Трою обьявъ о. Василь
Гривнакъ посунулись до
той степени, що надруко-
вали въ своимъ плюгавѣмъ
„Свѣтѣ“, що о. Гривнакъ
не е священникомъ, що его
высвятить Серафимъ, що
вонъ помазуе дѣти нафтою,
що хоче обѣкрасти церков-
ну касу, що котрыйсь зъ
священниковъ взявъ за Служ-
бу божу 80 долларѣвъ, что
попы радикалы збирають
фонды до свои кишени и
такй другй рѣчи. Все те
подавъ до „Свѣта“ тамош-
ный московскй агентъ и
царославный батюшка Ар-
сеній. Розумѣе ся, що все
те послѣдна брехня вѣдъ
початку до конца, яку могъ
написати публично только
подлый московскй по-
пѣ. Але знаете чимъ тая
зволочъ, той зайда закры-
таеся? Словомъ Божимъ и
тимъ, що каже: „менѣ такъ
люде говорили а если то
неправда, то я тое вѣдкли-
чу и перепрошу.“

Такъ? То се по божому,
по христіаньски? Набреха-
ти на кого, опаскудити его
передъ людьми — а потому
сказати: „я тому не виненъ,
менѣ такъ говорили“?

Засланиаешъ ся Святымъ
Письмомъ, царославный ба-
тюшко, а сего не знаешъ,
що Святе Письмо учитъ
„не судѣть, щобы васъ не
судили“. А тебе хто поста-
вивъ судіею надъ о. Грив-
накомъ? Кажешъ, що о.
Гривнакъ не мае докумен-
товъ; чи може хотѣвъ есь,
щобы о. Гривнакъ прий-
шовъ до тебе и тобѣ свои
документы показувавъ? Нѣ,
того нѣколи не буде. Тай
на якій подставѣ ты его
судишь и другихъ? На под-
ставѣ того, що тобѣ другй
набрехали? Тай ще питане
чи набрахали, може ты самъ
выдумавъ.

Знайже брехливый ба-
тюшко, що о. Гривнакъ,
хотй его не святить жа-
денъ архиерей царослав-
ный — е правдивымъ свя-
щенникомъ. О. Гривнака свя-
тивъ покойный Иосифъ Сем-
братовичъ, бувшій митро-

полить львівський, 22. Липня 1900 в церкві св. Сергія в Вакха в Римі. Знай ще і те батюшко, що на підставі твоєї дописи у „Свѣтѣ“ не о. Гравнак, але ти єси злодій і розбійник, що злобно невинних людей нападає і відбирає їм найдорожшій скарб — їх честь.

Зь підлою дописи згаданого батюшки повинні бы наш Русини навчитись, що московскій зайдя уживають як найпідлішніх средств, щоб лишь легковѣрного Русина обмотати своїм сѣти і за се достати нагороду відь царя-батюшки.

Давь бы Богъ, щобъ вже разь нашъ народъ проснувся, щобъ прогнавъ геть відь себе тихъ заволоковъ, пройдисвѣтовъ на Сибѣрѣ та на Камчатку, щобъ ихъ тутъ і духомъ не пахло.

Що чувати вь свѣтѣ.

Зь послѣднього числа „Свободы“ довѣдали ся читателѣ про замордоване російского міністра справъ внутрѣшнихъ, Плеве. Тутъ подаємо ту справу докладнѣйше:

Въ четверъ дня 27 липня о годинѣ 10. рано ѣхавъ міністеръ Плеве, якъ звичайно, до палаты царской, щобъ здати справоздане зъ своего цѣлотыжневаго урядованя. Плеве ѣхавъ каритою до поблизького двѣрця зелѣзничого, де мавъ вѣсти до потягу. На двѣрці ждали вже на него другі міністри і высокоурядники, котрі рівножь що четверга здавали справоздане цареві. На оживленій улиці куда мавъ переѣжджати Плеве, крутивъ ся якійсь молодий, пристойний 25 лѣтній мушкетер, вь колѣйовій урядничій шапцѣ. Черезъ ту шапку, не звернула на него своєї уваги поліція, бо вь Росіи урядова шапка має велике поважане. Чоловѣкъ сей обоятно пропустивъ коло себе многі карити другихъ російскихъ міністрѣвъ зъ чого видно, що добре мусѣвъ знати кариту Плевего. А коли справдѣ побачивъ екіпажъ Плевего, підскачавъ на передъ зь наміромъ кинути бомбу вь кариту черезъ вѣкно. Попри саму кариту ѣхавъ на байсиклю тайный агентъ поліційный, і якбы бувъ на ѣхавъ на убійцю, хто знає чи бы не бувъ відвернувъ нещастя. Але агентъ сего незробивъ і зѣхавъ вь бѣкѣ. Убійця, коли побачивъ, що се неможливе кинути бомбу вѣкномъ, кинувъ єѣ підъ задній колеса карити. Наступивъ страшный, пекельный гукъ. Бомба розорвала кариту на кусники, а зъ нею Плевего, вь сусѣднихъ каменицяхъ повивѣтали вѣкна. Покалѣченій конѣ нагло зорвали ся, підбѣгли пару кроковъ і упали мертвѣ, убійця тяжко ранений вь животѣ і рама пустивъ ся утѣкати,

але сейчасъ зловила його поліція. Тымъ часомъ вѣсть про замордоване Плевего рознесла ся вь мить по цѣломъ мѣстѣ. Довѣдали ся о томъ такожъ і міністри, котрі ждали на Плевего на двѣрці і поспѣшили чимъ скорше на мѣсце випадку. Муравевъ міністеръ справедливости выдавъ потрібный розпорядження, а коли відѣжджавъ до царя, кинувъ хтось до него каменемъ. Рівночасно, коли на улиці роздавъ ся гукъ бомбы, якійсь чоловѣкъ, що стоявъ на мостѣ, зойшовъ чимъ скорше на берегъ рѣки і тутъ вынаймивъ собѣ човенъ, щобъ перевѣзъ його на означене мѣсце. Сѣвъ до човна і попливъ водою. По дорожѣ однакъ завважавъ перевозчикъ, що чоловѣкъ сей кинувъ до воды щось подѣбного до пуделка і коли припливъ до другого берега, давъ знати поліції, а та сейчасъ його приарештовала. Теперъ начала свою роботу поліція. Взяли на допытъ обохъ приарештованихъ і довѣдали ся, що заговорщики мали такий планъ, що якбы одному зъ нихъ не удавъ ся замахъ, то мавъ його виконати другій, що стоявъ на мостѣ. Того, що виконавъ замахъ, віддано до шпиталю, бо бувъ ранений, а російская поліція бояла ся, щобъ, не дай Боже вѣнъ не померъ, і не булобы кого повѣстити. По доконаній операцій, заперевножъ лѣкарѣ, що удержати його при житю. Поліція догадує ся, що вѣнъ називає ся Порозовъ і є Украинцемъ зъ Харківской губерніи, тамъ такожъ мавъ кінчати школы. Порозовъ запевнює, що немавъ жаднихъ спѣльниківъ, а до убійства спонукала його любовъ до народа свого, надъ котрымъ такъ знущавъ ся забитий нимъ міністеръ. Коло Порозова стоить день і нѣчь варта, що має припоручене надслуховати, чи вѣнъ часомъ черезъ сонъ не зрадить ся зъ своєю тайною. Поліція догадує ся, що сей замахъ стоить вь звязи зъ замахами попереднихъ лѣтъ на російскихъ міністрѣвъ і генералъ губернаторѣвъ. Замахи ті мавъ зьорганізувати Герпанінь, котрого передъ кількома роками приарештовано вь Києві і заразъ засуджено на смерть, а водтакъ вь дорожѣ царской ласки замѣнено кару смерти на 15 лѣтну тяжку вѣзницю, котру еще теперъ відсиджує. Поліція відкрыла такожъ заговоръ на житѣ 30 особъ, котрі вь правительствѣ російскомъ занимають дуже высокій становища і черезъ те сѣть причиною страшною неволѣ бѣдного народа. Мѣжь ними трійцятма признаними на смерть особами царя, бо его уважають за чоловѣка вь сути рѣчи доброї волѣ, щобъ поправити долю своихъ подданныхъ, але притѣмъ за слабосильного, і для того є вѣнъ лишь играшкою вь рукахъ кровопийчихъ міністрѣвъ. Треба отже усунути тихъ катѣвъ, а настане

лучша доля і выдвине ся покровиджений народъ зъ ярма і зойде зоря свободы. Мимо того, що царъ не находить ся вь списѣ назначеныхъ на смерть, варту коло его палаты похорено. Похоронъ Плевего відбудувъ ся вь присутности царя. Була на нѣмъ такожъ жѣнка і дѣти убитого, котрі день передъ смертію удали ся були на село до своихъ посѣлостей.

Плеве обѣймавъ становище міністра справъ внутрѣшнихъ 1902 року, коли то студентъ Балмашовъ убивъ його попередника міністра Сипягина. Передъ тымъ бувъ директоромъ поліційного віддѣлу і на томъ становищі зазначивъ свою беззвлядну строгость. Вѣнъ зреорганізувавъ тайну поліцію, при помочи котрої переслѣдувавъ політичнихъ переступивъ і тысячъ невинныхъ людей відорвавъ відь родины і заславъ на повѣльну смерть на Сибѣрѣ. Найбѣльшимъ ворогомъ бувъ вѣнъ молодѣжи університетскої і вѣнъ то своими розпорядженнями викликавъ заворушення студентѣвъ по всѣхъ майже університетахъ російскихъ. Многахъ студентѣвъ заславъ на Сибѣрѣ, а многихъ забравъ до войска. Рѣзня жидѣвъ вь Кишеневѣ була такожъ его справою. Щобъ відвернути увагу народа відь правительства, вказавъ народови, що не радъ, але жиды суть ворогами народа. Взагалъ вь кождѣмъ чоловѣцѣ бачивъ вѣнъ анархиста і небезпечного чоловѣка і підъ впливомъ хвилевого настрою выдавъ розпорядження, черезъ котрі народъ кровію спливавъ. Кроваву лишивъ вѣнъ по собѣ память. Тому народъ приймивъ звѣстку про смерть равнодушно або яко справедливую кару Богу за невинний терпѣня тысячѣвъ.

Яке жите, така і смерть, каже народна пословиця, хто чимъ воює, відь того і гине.

И мы бачимо, що вь Росіи немовъ у вулканѣ. На далекѣмъ Сходѣ марно проливають свою кровь сотки тысячѣвъ, а вь глубинѣ Росіи дѣють ся рѣчи, котрі заповѣдають внутрѣшню революцію, а за томъ і зорю ясну — свободу для народа. Що выборене тої свободы буде коштувати много крови і жертвъ вь людяхъ, се знаємо зъ исторіи другихъ народѣвъ. И коли приглянемо ся заворушеннямъ вь Росіи, помімо, що таке саме дѣяло ся передъ наданемъ конституції і у Франції і вь Нѣмеччинѣ і вь Австрії. Поживемъ, побачимо, що зъ того выйде.

ПРАВИТЕЛЬСТВО турецке выдало відозву до всѣхъ амбасадъ і консулатѣвъ, щобъ своихъ консулѣвъ вь Македоніи упомнули, щобъ не опускали мѣсця свого безъ войскової ескорты. Причиною сего розпорядження має бути се, що комитетъ македонскихъ революціонерѣвъ вь Болга-

ріи постановивъ одного заграничного консула зловити або і замордувати, щобъ тымъ способомъ приволоити заграничній державы до рѣшучої интервенції.

Война на далекѣмъ Сходѣ.

Телеграмы.

Тентсинъ 28. 10 и 11. Корпусъ російского войска прибывъ вже на полены и прилучивъ ся до арміи ген. Куропаткина.

Шангай 29. Прибула тутъ зъ Чифу приватна телеграма зъ вѣдомостю, що Портъ Артура занятый Японцами.

Лондонъ 29. Всюды постоянно кружить вѣсть про занятіе Портъ Артура. Тутешный консулъ японскій не одержавъ жадной вѣдомости про занятіе Портъ Артура.

Чифу 29. Прибуло тутъ зъ Портъ Артура кількохъ людей, котрі розказують, що коло пристани ведуть ся завзяты борбы. Японцѣ такъ завзято атакують Портъ Артура, якъ ще нѣколи доси. Начальный вождъ японскихъ войска Ояма, особисто проводить всякимъ операціямъ военнымъ. Вь портѣ Артура вже вычерпали ся припасы свѣжого мяса. Войско регулярне достає мясной консервы, а охотники достають ячмѣнну кашу і рижъ.

Вашингтонъ 29. Японскому конзулеви вь Вашингтонѣ телеграфують зъ Токіо, що вь битвѣ підъ Тачекіао бравъ участь ген. Куропаткинъ і що ген. Соколовъ і Кондратовичъ зѣстали вь той битвѣ зраненіи. Японцѣ стратили 1000 люда а Росіане 2000.

Петербургъ 29. Рознесла ся вѣсть, що ген. Куропаткинъ зѣставъ вь битвѣ підъ Тачекіао ранений. Однакъ генеральный штабъ рѣшучо той вѣсти заперечує. Російскій войска суть коло Гайченгъ сконцентрированы, і правдоподобно не цѣфнуть ся вже дальше. Очѣкують, що японскій войска заатакують теперъ лѣве крыло російской полудневої арміи.

Петербургъ 29. Російскій кружлякъ „Громобой“ задержавъ дня 22. липня нѣмецкій пароходъ „Арабію“ на японскомъ побережю і перешукавъ его ладунокъ. Найдено военну контрабанду забрали Росіане собѣ а корабель пустили на волю.

Петербургъ 30. Ситуація російской арміи на далекѣмъ всходѣ є критична. Вѣ три японскій арміи ген. Курокого, Нодзу и Оку вже суть близько себе и змѣряють на пѣвнѣчь на войско ген. Куропаткина. Планы сей выконали Японцѣ зъ великою точностю і заходить обавя, що зайдуть зѣ заду лѣве російскіе крыло. Головна сила російского войска находить ся теперъ вь Гайченгѣ, але підъ напоромъ Японцѣвъ мабуть цѣфне ся до Ляо-Янгу де такожъ и концентрує ся російская армія. Поки що не знати, чи ген. Куропаткинъ прийме битву, чи цѣфне ся на пѣвнѣчь.

Ляо-Янгъ 30. Підчасъ занятія Нью-Чвангу, поло-

нили Японцѣ много Росіанъ. На другій день дали кождому полоненому 3 рублѣ и пустили його на волю. Казали однакъ всѣмъ Росіанамъ сказати, що Японцѣ нѣколи своихъ полонниковъ не убиваютъ, такъ якъ се роблять Росіане.

Петербургъ 31. Російскій торпедовець затопивъ англійскій корабель „Гипзангъ“ котрый вѣзъ военну контрабанду и не хотѣвъ позволити пересмотрити корабель. На выстрѣлы російского торпедовця, відповѣвъ Гипзангъ стрѣлами зъ карабинѣвъ и хотѣвъ утѣкати, але вь той часъ затопивъ його торпедовець.

Петербургъ 1. серпня. Царъ доставъ відь ген. Куропаткина слѣдуючу телеграму: три японскій арміи заатаковали наше войско зъ полудня. Наша задняя сторожа довгий часъ ставляла имъ опѣръ. Коли Японцѣмъ прибула підмога, нашій войска мусѣли цѣфнути ся до Гайченгъ. Атакъ Японцѣвъ бувъ вымѣренный на наше правое крыло. Армія ген. Оку намагала ся відтяти насъ відь Гайченгъ и Сімушенгъ. 29. липня зѣставъ ген. Келеръ забитый гранатомъ підчасъ атакъ Японцѣвъ на Янгде прорѣзъ. Еще передъ смертію довѣдавъ ся, що войско его відперло атакъ Японцѣвъ. (Ген. графъ Келеръ бувъ командантомъ первого сибирского корпусу. На двѣрцѣ царскомъ бувъ дуже любленый і бувъ великимъ приятелемъ царя. Бравъ участь вь російско турецкой войнѣ. Мавъ 54 лѣтъ).

Петербургъ 1. Тутешный двѣрскій круги суть дуже затревожены критичнымъ положениемъ арміи Куропаткина. Войско Куропаткина є уставлене на взѣръ клина, котрый зъ трѣхъ бѣковъ є оточеный войскомъ японскимъ. При вѣстроу клина стоить армія ген. Оку, а зъ бѣковъ натаскає ген. Нодзу и Курокі. Одинокимъ ратункомъ для Росіанъ є цѣфнути ся якъ найскорше на пѣвнѣчь. Армія японская має числѣти 360.000 люда и 300—400 пушокъ.

Лондонъ 1. Дѣпеша зъ Токіо доносить, що Японцѣ по дводневной битвѣ заняли Сімушенгъ, черезъ що відтяти войско ген. Стакельберга відь Куропаткина.

Токіо 2. По дводневной битвѣ побивъ ген. Курокі російскій войска коло Юшунлинь и коло прорѣзу Янгде. Про ті битвы телеграфує Курокі, що першого дня выконали Японцѣ атакъ на оба крыла російскій, але позаякъ неприятель бувъ далеко сильнѣйшій и занимавъ дуже добры позиции, неможливе було його змусити до відвороту. Дперва на другій день рівно зѣ всходомъ сонця припустили мы другій штурмъ до Росіанъ и коло полудня выперлисьмо ихъ зъ занятого становища. Росіане цѣфнули ся до Тонггоень. Страты еще не звѣсны.

Токіо 2. Доносятъ тутъ, що по тридневой кровавой битвѣ заняли войска японскій Шантайковъ, оденъ зъ найважнѣйшихъ фортѣвъ коло порту Артура, на дѣсятъ миль відь него віддаленый.

Петербургъ 1. Цѣла Балтійская флѣта стоить вже готова и вь протягу двѣхъ найблизшихъ тыжнѣвъ выбере ся вь дорогу на далекій Сходъ.

Шербургъ 2. Зъ достовѣрного жерела розѣйшла ся тутъ чутка, що шѣсть російскихъ военныхъ кораблѣвъ прибуде тутъ до порту и заосмотритъ ся вь углѣ.

Петербургъ 2. До кругѣвъ адміральскихъ дѣйшла приватна вѣсть, що вь тыхъ часахъ спродали Сполученій Державы 8 торпедовцѣвъ правительству японскому.

Петербургъ 3. Ген. Куропаткинъ выдавъ розказъ, щобъ всѣ цивильный мешканцѣ мѣста Гарбіна опустили то мѣсто, бо зачинають ся тутъ работы около зимовыхъ кватиръ для російского войска. Намѣсникъ Алексіевъ, що мавъ намѣръ удати ся до Владивостока, прибывъ до табору ген. Куропаткина и мавъ зъ нимъ довгу нараду надъ ситуацією военною вь Манчжуріи. Войска російскій опустили Гайченгъ и цѣфнули ся вь порядку до Аншаншанъ. Панує тутъ страшная спека, много войска гине вь наслѣдокъ сонѣшного удару. Надѣйшла тутъ неправдоподобна вѣсть, що підъ Портѣмъ Артура згинуло 20.000 Японцѣвъ підчасъ штурму.

Римъ 3. Великій японскій кружлякъ „Касуга“ зѣставъ російскою флѣтою затоплений.

Токіо 3. Недалеко Сімушенгъ побили Японцѣ російскій войска и присилували ихъ до відвороту вь напрямѣ до Гайченгъ. Росіане стратили 1500 люда, страты Японцѣвъ выносятъ около 1000.

Лондонъ 3. Наспѣла тутъ телеграма, що Росіане затопили свой корабель „Сіувучъ“, що находивъ ся на рѣцѣ Ліяо, щобъ не попавъ ся вь руки Японцѣвъ. Передъ затоплениемъ выйшла зъ него залога и забрала зъ собою пушки и амуницію.

Mr. Theodore Good 709 Sarah str.

S. S. Pittsburg, Pa.

підъ нарою 1 доллара.

135 Урядъ Братства.

Забавный дунѣ Балъ устроиваный Рускимъ Братствомъ Св. О. Николая Питсбургъ, Па., вь понедѣлокъ дня 5. Септембра (Labor Day) відбуде ся вь Odd Fellow's гали на розѣ 18 и Сара улицѣ. Тамъ, де завсе.

Урядъ братскій: Теодоръ Гутъ, предсѣд., Антоній Бая, касієръ, Лешко Журавъ, секр.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Главный Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } БОУСТ. КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ПАРШОНЬ,
касиръ } 624 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Изъ заступники:

Место-председатель..... С. Митренко
OLYPHANT, P.

Заст. секретаря..... Йос. Бульчицкий
BALTIMORE, M. D.

Заст. касира..... А. Яковичъ
MC ADOO, PA.

Радий:

А. Валевский..... St. Louis, Mo.
А. Семаницкий..... Trauger, Pa.
Ник. Дембицкий..... Mahaloу Plane, Pa.
Е. Кобакъ..... Olyphant, Pa.
А. Сорока..... Plymouth, Pa.
Иванъ Париякъ..... New York City.

Изъ заступники:

Ив. Сенько..... Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..... Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровский..... Eleanor, Pa.

Контрольная комиси:

О. А. Улицкий..... Ansonia, Conn.
Мих. Турковский..... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ..... Mt. Carmel, Pa.

Головний организаторъ:

о. Н. Подгорецкий, box 31, Jersey City, N. J.

За 70 центовъ на мѣсяцъ
Союзъ платитъ 600 долларовъ посмертного за мужа, а 300 долларовъ за жену и другіе запомоги въ разѣ иншихъ несчастныхъ выпадковъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашъ дѣти за тащій грошъ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете болѣе якъ де инде.

ОГОЛОШЕНЕ.

ВШ. П. СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошъ належащий до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тѣ моні ордеры и чеки выписані на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ водошлю до касира.

Пригадую § 9 статутѣ „Союза“, на подставѣ котрого члены приступающі до „Союза“ а маючи выше 40 лѣтъ мають до трохъ лѣтъ по вступленіи предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

МАТРОНА НЯХАЙ,

жена Михаила, члена Р. Н. Союза, вѣд. 12 въ Yonkers, N. Y., упокоила ся 5. юлія 6. р.

АНДРѢЙ ХОВАНЕЦЪ,

лѣтъ 1, сынъ Александра, членъ Р. Н. Союза, вѣд. 42 въ Passaic, N. J., упокоивъ ся 20. юлія 6. р.

Вѣчная память!

Ч. 356. КВІТЬ \$500.00 на пятьсотъ долларовъ, котрі подписані опѣкуны дѣтей по бл. п. Михайлѣ Сміи отримали яко посмертну запомогу зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Jersey City, N. J., July 30, 1914.

о. Н. Подгорецкий } опѣкуны
В. Криницкий }
Свѣдѣи } Е. Шапкъ,
Ю. Подсачонный
Теодоръ Цѣплякъ, председ.,
Стефанъ Балакука, секрет.

Ч. 371. КВІТЬ \$16.00 на восьмипяцать долларовъ, котрі низше подписана отримала яко посмертну запомогу по дитинѣ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
New York, N. Y., 1904.

Настя Адамчакъ.
Яцко Стыржинъ, свѣдокъ,
Григорій Пыртко, председ.,
Павло Зятикъ, секретарь.

Ч. 379. КВІТЬ \$300.00 на триста долларовъ, котрі низше подписанный отримавъ яко остатню часть надзвычайной запомоги зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Maunfield, Pa., July 23, 1904.

Алексей Борисъ.
Свѣдѣи } Петро Кѣхардъ,
Иванъ Крохта.
Стефанъ Пейко, секретарь.

Ч. 384. КВІТЬ. \$100.00 на сто долларовъ, котрі низше подписанный отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату ока зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Olyphant, Pa., July 27, 1904.

Василь Криницкий.
Свѣдѣи } Макаръ Вольха,
Петро Доманичъ.
Юрій Хиякъ, председатель,
Мих. Паздрѣй, секретарь.

А. Балигродскій, бывший секретарь Союза (вѣд. 50) и секретарь та основатель бр. св. Йона Хрест. въ Desloge, Mo. Братство заложивъ при помочи п. Ив. Сатана 1901 р. Бувъ такожъ секретаремъ Радъ церковной въ Ст. Луїсъ, Мо. Походить зъ Галичины, села Мысцовы, пов. Коросно. П. А. Балигродскій е шчырымъ Русиномъ и сподѣемо ся, що водѣхавши до краю буде въ своимъ селѣ працювати для добра своихъ братовъ-Русинѣвъ такъ якъ тутъ працювавъ.

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЕМО

всѣхъ дооколичныхъ Русинѣвъ, що братство св. Апост. Андрея Первоуванного, вѣдѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Нью-Йорку (гора мѣста) вѣдбувае свои мѣтини все въ недѣлю по першомъ каждого мѣсяца въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годниѣ шестой вечеръ. Тожъ каждый чесный Русинъ повиненъ прийти и вислати ся въ члены того братства. Платитъ ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирае членъ 5 долларѣвъ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и инші запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:
Пыртко Григорій, пред.,
Зятикъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касиръ, им

ВѢДЪ БРАТСТВА

Благовѣщеня Пресв. Богородицѣ въ Sayre, Pa.

Завѣдомляю разъ на все, що мѣтини вѣдбувають ся въ кождо першу недѣлю по тринацѣтомъ. На слѣдующій мѣтингъ каждый членъ мае ся явити подѣ карю 25 цнт.

На томъ мѣтинѣ будемо принимати новыхъ членѣвъ. Тожъ прошу всѣхъ братѣвъ, чтобы ся всѣ появили и такъ само, чтобы выровняли свой задеглый довгъ, бо хто не заплатитъ за 3 мѣсяцъ свой довгъ то стратитъ всяке право до запомоги. А вы брата Русины, котрі еще не належите до братства и Р. Н. Союза, зголоситъ ся на слѣдующій мѣтингъ а мы васъ радо приймемо. Не тратьте часу, корыстайте зъ тои доброй нагоды, забезпечитъ самѣ себе и свою родину, бо нѣхто не знае яке нещасте може васъ спѣкати, бо по невчасѣ нарѣкати за пѣзно. Гр. Ковалевичъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Архистр. Михаила въ Elmira Heights, N. Y. утримувало рѣчний мѣтингъ 24. Юлія. Зъ обрахунку доходѣвъ и розходѣвъ показало ся, що каса була проваджена въ найкрасѣмъ порядку. До нового уряду выбраны: предс. Юрчакъ Василь, заступникъ Мовчанъ Бузьма, касиръ Панила Дмитро, секретарь Харчишинъ Андрей, заступникъ Руцкій Филиппъ, контрольная комиси: Бурила Алексей и Булиничъ Мак., надзиратель хорыхъ Кавуличъ Дмитро, господарь Мовчанъ Бузьма, капитанъ Кавуличъ Дмитро.

Ухвалено, що до братства приймася послѣ роковъ и статутѣвъ Союза. Одноголосно ухвалено, що каждый членъ неприсутный на рѣчномъ мѣтинѣ мае заплатити кару 50 центѣвъ.

РѢЧНЫЙ МѢТИНГЪ

бр. св. Петра и Павла въ Mt. Carmel, Pa., вѣдѣлъ Р. Н. Союза ч. 5, вѣдбуде ся 21. Августа 1904. Будуть ся читати рѣчний доходъ и розходы и буде ся выбирати новый урядъ. Хто не придетъ на мѣтингъ заплатитъ 50 центѣвъ кары. Ив. Дзятко, секретарь.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляю всѣхъ членѣвъ бр. Усп. Пресв. Богородицѣ въ Allegheny, Pa., вѣдѣлъ 56, чтобы каждый членъ на день 14-го Августа на мѣтингъ пришовъ, буде ся рѣдавати шапки и такъ само урядитъ ся коли буде посвящене фанымъ братской, що була перше умова на 28-го Августа на Савтъ Сайдъ въ Питсбургъ. Тожъ брати не лѣнѣйтъ ся, хотай на такій мѣтингъ старайте ся прийти, на котрій мусите. Тримаймо ся еднѣсти.

П. Герлякъ, предсѣд.,
М. Турковский, секрет.,
П. Гера, касиръ.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила, число 85, въ Hazleton, Pa. буде отримувати мѣтингъ рѣчний въ недѣлю о год. 2-ой пополудни, дня 14-го Августа 1904. На той мѣтингъ запрашаемо всѣхъ членѣвъ братства въ Гейзелтонъ и на околици, чтобы каждый членъ явивъ ся и свой довгъ заплативъ. На томъ мѣтинѣ буде ся насамъ передъ читати рахунки: сколько було за рѣкъ доходъ а сколько розходъ. По рахункахъ буде ся выбирати новыхъ урядниковъ. Новыхъ членѣвъ буде ся принимати послѣ новыхъ статутѣвъ. Хто не придетъ на мѣтингъ заплатитъ долара кары. М. Мардинякъ, предсѣдатель,
Ф. Полнякъ, секретарь.

— ПАВЛО КОЛОДѢЙ-ЧИКЪ, членъ братства Усп. Пресв. Богородицѣ въ Allegheny, Pa., вѣдѣлъ 56, вѣдѣхавъ до старого краю 11-го Юнія. Щасливою дорожи желаемо въ имени братства П. Герлякъ.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Уряду Р. Н. Союза и честнымъ делегатамъ 8-ой головной конвенции въ Шамокинъ за точне и скорое выплачене зъ касы Союза вѣже послѣдней части запомоги, т. е. всего разомъ \$600, словомъ шѣстьсто долларѣвъ за утрату моихъ очей.

Мейфилдъ, Па., 2. Августа, 1904.

Алексей Борисъ.

Свѣдѣи } Петро Кѣхардъ,
Иванъ Обухъ.

Стефанъ Пейко, секретарь.

ЗАВѢДОМЛЕНЕ.

Давѣ до вѣдомости всѣмъ Русинамъ въ Бофало и на околици, що Ив. Бурштинъ послѣае грошѣ до краю черезъ Р. Н. Дѣмъ дуже скоро и беспечно, танше, лѣпше и акуратнѣйше якъ хто другій. Голосити ся треба до его помешканя вечеромъ вѣдъ години 7-ой до 11-ой. Его адреса и офисъ: 103 Peter St., першій поверхъ, Black Rock. \$M

ПОШУКУЕ посады дяка

Т. Berezowskey,
234 E. 102 St., 3d floor,
New York, N. Y.

ДЕСЯТЬ ЛЮДЕЙ

найдѣ добру роботу въ майнахъ мягкого угля въ Фестѣ, В. Ва. Дорога \$12.00. Хто хоче тамъ ѣхати, нехай зголоситъ ся до офису Дѣмъ эндъ Дѣмъ, 4-ый флоръ, Канелъ Билдингъ, Скрентонъ, Па.

НАДѢСЛАНИЕ.

Просимо умѣстити у „Свободѣ“ отсѣхъ пару слѣвъ:

Дня 1-го Августа ѣздили мы подивити ся на фармы въ Верджиніи оголошувані п. John Jelinek у „Свободѣ“. Болясьмо ся, чтобы се не бувъ який гумбогъ, але теперь есьмо цѣлкомъ спокойни. Каждый зъ насъ купивъ собѣ добру а дешеву фарму, бажаето чтобы каждый Русинъ и Славянинъ купивъ собѣ фарму заки може еѣ дешево достати. Коло насъ е гарна 160 акрова фарма и бажали бысьмо, чтобы достати якого доброго Русина за сусѣда. Мы певни, що то що оголошуе п. Елѣнекъ е чиста правда.

Поздоровляемо всѣхъ читателѣвъ „Свободы“.

Василь Крѣль, Ст. Клеръ, Па.
Мих. Сопотникъ, Піксвилъ, Н. Й.

ВѢДЪ Дирекции Народного Дома.

Важне для всѣхъ!

Рускій Народный Дѣмъ въ Америцѣ отворивъ першій свой офисъ подѣ Nr. 123 Sussex St. въ Jersey City, N. J.

Продае шифкарты на рѣжний лѣнѣ по найтаншѣй цѣнѣ.

Для нашихъ людей еѣтъ найбезпечнѣйше ѣхати новою австрійско-американскою лѣніею.

Хто намѣряе ѣхати до краю, нехай напише, коли выѣзжаетъ зъ дому, въ який день, о котрой годинѣ и якою компаніею желѣзничою, а по него Нар. Дѣмъ вышле своего чоловѣка на дипо! Чеки вѣдъ куфрѣвъ вѣддае ся ажъ въ офисъ Нар. Дѣмъ.

Адресуйте:
R. National Home
123 Sussex Street,
Jersey City, N. J.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.

11	Ч.	Календарь
12	П.	Слѣдъ апостолъ
13	О.	Бѣнокимъ
14	И.	Прѣхъ. Ч. Др. Ч. и Ж. Кр.
15	П.	Пернее. мѣс. св. Стеф.
16	В.	Исаакій
17	О.	Св. 7 Отрокъ. въ Фестѣ

— ПРОГУЛЬКОВЫЙ корабель „Кастанетъ“ на котрого покладѣ находило ся 150 пассажерѣвъ, нагло запаливъ ся понизше Кингстонъ, Онт. Въ самъ часъ надѣхавъ другій пароходъ и забравъ до себе всѣхъ пассажировъ. Въ сей способъ уйшли всѣ щасливо неминуемой смерти. При гашеніи огню вѣстало колькохъ людей покалѣченныхъ, але жита не стративъ нѣхто.

— ВѢ Нью-Йорку при 146 улицы въ сутеринахъ мешкавъ муринъ Санді Бравнъ зѣ жѣнкою, а у нихъ на квартирѣ мешкавъ другій муринъ Бравнъ зъ жѣнкою часто сваривъ ся и неразъ приходило мѣжъ ними до бійки. Одного дня пошли оба на прохѣдъ и повернули десь о першѣй въ ночи до дому. Наразъ муринъ, що у нихъ мешкавъ пробуdivъ ся и почувъ страшный крикъ. Вѣбгае до покою своего господаря и баचितъ його на повѣ живого, заланого кровю зъ раны, яку йому завдала жѣнка въ живѣтъ бритвою. Прикликавъ чимъ скорше лѣкаря и полицію. Лѣкарь сказавъ, що не мае надѣѣ удержати його при житю, а полиція зловила любую жѣнку и вѣдала еѣ за крадки.

— ПООДИНОКІЙ числа Свободы можна достати у А. Васермана, 29 Clinton St. New York.

— ВѢ Нью-Йорку, въ одной каменицѣ на третѣмъ поверсѣ захорувала небезпечно 38 лѣтна жѣнка. Прикликанный докторъ сказавъ, що треба перевести еи чимъ скорше до шпиталя. Але якъ перенести еѣ зъ третого поверха на долину до амбулянсового воза, коли хѣ жѣнка сама ити не могла, а перенести еи на рукахъ було невозможно, бо важила 160 фунтовъ. Тогдѣ навинувъ ся щасливо звѣсний въ Нью-Йорку силачъ Шаркей, котрый якъ малу дитину взявъ хорую жѣнку на руки и знѣсъ на долину, до амбулянсового воза.

— ВѢ Вестчестерѣ кавити напало 3 бандитѣвъ на 40 Италійцѣвъ работниковъ, котрі спали разомъ въ одной хатѣ. Бандиты войшли въ хату, двоухъ зъ нихъ стануло при дверяхъ готовыхъ до выстрѣлу а третій зажадавъ вѣдъ работниковъ по одному долларѣ. Въ три були замасковані. Работники зложили грошѣ а бандиты пойдѣли въ напрямѣ до Бедфордъ. Шерифъ Мерритъ поробивъ всякій стараня, чтобы тыхъ бандитѣвъ половити.

— ВѢ Будапештѣ застрѣливъ братъ брата. Оба були сынами высокого урядника. Убийца, котрый бувъ офіциромъ при жандармеріи, посперечавъ ся зѣ сво-

имъ старшимъ братомъ. На те мавъ сказати старшій братъ, що если вѣнъ буде вносити лишь роздоръ въ родинну хату, то нехай радше забере ся. Тогдѣ мавъ сказати убийца, що вѣнъ скорше всѣхъ пострѣляе, якъ забере ся зъ хаты. Въ томъ надѣбѣгъ наймолодшій братъ, и коли почувъ послѣдній слова, засмѣявъ ся и сказавъ, що вѣнъ е за великій трусъ, абы мѣгъ всѣхъ пострѣляти. Въ той хвилѣ вытянувъ убийца револьверъ и двома выстрѣлами положивъ брата трупомъ.

— ПРИ одной зъ меншихъ улицъ мѣста Берлина вѣдбула ся передъ колькома днями страшна спечна. При улицы той мешкавъ работникъ Радаке зъ жѣнкою, одинацѣтъ лѣтнимъ сыномъ и 60 лѣтною тещою, котра доглядала хорыхъ въ одномъ шпиталю и досить добре зарабатывала. Радаке часто запивавъ ся, тративъ зарѣботокъ и не дававъ жѣнцѣ грошей на удержане. Тогдѣ жѣнка зъ матерію постановила не впускити его болѣе до хаты. Коли одного дня пришовъ Радаке до хаты, заставъ дверѣ замкнені а на его стукѣтъ жѣнка не вѣдывала ся. По хвилѣ зновъ хтось запукавъ до дверей. Жѣнка думала, що се еи мати вернула зѣ шпиталю и пошла вѣтворити дверѣ. Въ той хвилѣ влетѣвъ еи чоловѣкъ, вхопивъ сокиру и на смерть порубавъ сына и жѣнку. Полиція приарештувала його и вѣдала до суду.

— КОРЕСПОНДЕНТЪ нѣмецкой часописы „Берлинеръ Таблятъ“ удавъ ся до Канады, чтобы зѣбрати вѣдомости про сей край, а вѣдтакъ урядити вѣдчати по Нѣмеччинѣ и Австрій. Кореспондентъ сей дуже захвалюе Канаду и каже, що емигранты зъ Европы не повинни удавати ся до Сполученыхъ Державъ де вже теперъ пануе нужда, але повинни ѣхати до Канады, де еще велпкы просторы землѣ суть незаняті. Той самъ кореспондентъ мавъ такожъ введнати у австрійского правительства позволене для 12,000 Галичанъ выемігровати до Канады. Не знати сколько правды мѣстити ся въ тыхъ словахъ. Що до Сполуч. Держ. то знаемо дуже добре, що нема вже тутъ попыту за работникомъ, якъ се давнѣйше було, и що богато людей е безъ занятя. Що-жъ до Канады, не маемо въ томъ взглядѣ точныхъ вѣдомостей.

— НАЙВѢЛЬША въ Росіи фабрика электричного дроту до подводного телеграфу въ Петербургѣ, згорѣла зѣ нащадкомъ. Велика сколько дротѣвъ для торпедовцѣвъ и мѣнъ, котрі були назначені для Балтійской флоты, зѣстала цѣлковито знищена. Загальна шкода выноситъ 1,250,000 долларѣвъ.

— Хотите безпечно и скоро захвати до старого краю, або спроводити родню въ край, купити собѣ шифарту вѣдъ John Nemeth-a, 457 Washington St. New York.

— **З'ВІДЪ** Литовцѣвъ вѣдбувъ ся недавно въ Кай-рахъ посѣлости гр. Зубова, що запросивъ до себе по-верхъ 400 прихильниківъ литовского народу. Дехто прибувъ ажъ зъ Петербур-га и Кавказу. Зъ приводу выданого недавно дозво-лу друкувати литовскій кни-жки латинською азбукою вы-голошено багато промовъ, въ котрыхъ підношено и-дею відродженя литовско-мowy и літературы и вы-сказувано надѣю, що зав-дяки сему розпорядженю піднесе ся значно просві-та середъ литовского наро-ду. Учасники зборѣвъ ухва-лили звернути ся до губер-натора зъ просьбою о до-зволѣ устроєня аматорско-й выставки въ литовскій мо-въ и зобрати водповідну суму на засноване литов-ского дневника у Вильнѣ. Графъ Зубовъ Москаль, але великій прихильникъ Литов-цѣвъ.

— **БУДЖЕТЪ** папы рим-ского. Французскій часописъ замѣчають зроблений не-давно рахунокъ рѣчнихъ приходѣвъ и расходѣвъ рим-ского папы. Ось вѣнь (въ франкахъ): Доходы: доходъ зъ земскихъ дѣбръ 870.000, процентъ вѣдъ вартостевыхъ паперѣвъ 6.000.000, дарун-ки 2.500.000, Петровѣ грѣшъ 12.000.000, раз. 21.375.000. Расходы: платнѣ карди-наловъ 2.500.000, платнѣ гвардіи и низшой службы 397.000, бібліотека и музей 1.250.000, удержане бази-лики св. Петра 750.000, ин-ші выдатки 700.000 Чи-стый зыскъ рѣчний выно-ситъ отже 16 міліонѣвъ фран-ковъ.

— **ВЪ** Кошицахъ на У-горщинѣ умеръ недавно я-кійсь Ант. Кираль. Всѣ у-важали его за дуже бѣдно-го чоловіка, мѣжъ тымъ якъ вѣнь бувъ багатимъ скупаремъ, бо его маєтокъ выносилъ 146 тысячъ ко-ронъ, котрѣ въ тестамен-тѣ записавъ сестрѣ.

— **ВЪ** Австріи, въ Три-естѣ утворило ся корабель-ное товариство, котре має за-няти ся перевозомъ людей зъ того порту до Америки. Закладовый капиталъ має выносити \$4.000.000. Мають побудувати 13 новыхъ ко-раблѣвъ, котрѣ бы въ про-тягу двохъ тыжнѣвъ пере-возили до Америки. Тowa-риство се занимало бы ся передовсѣмъ перевозомъ австрійскихъ емігрантовъ.

— **ВЪ** Антверпѣи удер-жуе правительство російске много тайныхъ агентѣвъ, ко-трѣ уважають, чи часомъ кораблѣ, що зъ вѣдси вы-ходятъ не мають военной контрабанды. На доносъ сыхъ агентѣвъ мала Росія приарештовати англійскій корабель „Малая“ и нѣ-мецкій корабель „Князь Генрихъ“.

— **КОЛО** Куманови въ Болгаріи, банда Македон-цѣвъ зложена зъ 52 людей, підпалаила турецкій магази-ны збѣжа. Войска турецкыя пустили ся на вѣдогонъ и вострѣлили 50 Македонцѣвъ а только двохъ зъ нихъ у-тѣкло.

Всячина.

НИЩЕНЕ МОСКІТѢВЪ.

Москиты суть не лишъ докучливѣ, але и небеспеч-ный, бо доказано, що оденъ ихъ рѣдъ зашѣплюе людямъ страшну хорсбу, що зве ся жовта фебра, другій розносить малярію, и т. д. Последними часами ста-ли учены люде звертати бѣльше уваги на нихъ на позѣръ невинныхъ несѣкомыхъ, слѣдити за ихъ жи-темъ, способомъ розроджуваня ся, ихъ ворогами и т. д. та пописали о нихъ цѣли книги, а стейтъ Нью Джерзи знавый якъ стейтъ москитѣвъ, выдавъ зъ касы поважну суму грошей на борьбу зъ москитами.

Москиты складають яйцѣ въ малѣ грѣсочки, що плавають поверхъ спокойной воды (яка находится ся въ озерахъ, багнахъ, калюжахъ). Зъ тыхъ яйцѣ выходятъ опѣсля молодой. Они живутъ вправдѣ въ водѣ, але му-сятъ все выплывати на верхъ, чтобы набрати воздуха. Зъ того пришли люде до заключеня, що не треба дозволити, чтобы денебудъ въ близкості ихъ мешканъ находилась стояча вода и осушуютъ багна, мочары, калюжѣ, черезъ что не разъ великій обшары землѣ, що стояли давно безъ ужитку—стають пожиточными и на-бирають цѣны. Де невозможно воды осушити, тамъ бе-рутъ ся люде на други способы. Якъ вже сказано, мо-лоды москиты, що ще не мають крылѣ, живутъ въ во-дѣ, але мусятъ всегда выплывати на ея поверхность, что-бы зачерпнати свѣжого воздуха. Отже знаючи се, люде роблятъ такъ, що до воды въ котрой находятъ ся мо-лоды москиты наливають оливы або звычайной керо-сины. Олива або керосина плаваетъ по верхи воды и творить на нѣй тоненьку поволочку; але она е за сильна для молодыхъ москитѣвъ — они не годны ея пробити, не годны выплывати на ея верхъ, чтобы зачерпнати свѣжого воздуха и въ наслѣдокъ сего гинуть дуже скоро, бо въ протягу кѣлькохъ минутъ. Если воду, въ котрой находились москиты хоче хто уживати, то може посля убити москитѣвъ зобрати зверхи оли-ву и вода остане цѣлкомъ чиста. Рѣвножъ дознались ученѣ, що певного рода гусѣльницѣ и рыбы дуже радо подлюють на молодыхъ москитѣвъ, отже старають ся ихъ розмножувати по ставахъ и багнахъ, чимъ хоро-нятъ ся вѣдъ москитѣвъ. Завдяки тымъ дослѣдамъ и нищеню москитѣвъ, зменчилось дуже сильно число смертѣй вѣдъ жовтой горячки на Кубѣ и другихъ по-лудневыхъ краяхъ и е надѣя, що зъ часомъ такой сла-бости якъ жовта горячка и малярія стануть незвѣсны-ми мѣжъ людьми.

ЧАРѢДѢЙНА СКРИНКА.

Въ одномъ нѣмецкомъ селѣ жила старенька бабу-ся, котра нѣякъ не хотѣла дати себе вѣдъфотографува-ти, мимо того що дѣти и внуки дуже бажали мати о-бразъ бабуся, а такожъ и свояки зъ Франціи и Аме-рики часто до неї писали, чтобы имъ прислала свою фотографію. Она не хотѣла дати себе фотографувати тому, бо вѣрила, що якъ только дастъ зробити зъ се-бе снимку фотографічну, то сейчасъ помре. Тодѣ зять еѣ постановивъ стару перехитрити. Якось такъ приклю-чилось, що паньчоха, въ котрой бабуся складала грѣ-шѣ, десь цезла. Стара думала, що еѣ грѣшѣ хтось у-кравъ и уживала рѣжныхъ средствъ а навѣтъ ворож-битствѣ, чтобы только найти злодѣя, але все було да-ромъ. Злодѣя не нашла. Тодѣ оповѣвъ бабуся зять, що въ мѣстѣ живе оденъ розумный чоловікъ, котрый знае ся на ворожбитствѣ, вѣнь еѣ певно вкажетъ злодѣя. Вѣнь має таку скринку, до котрой обкраденый мусить заглянути, а тогдѣ ворожитъ сейчасъ розпознасть зло-дѣя. Подступъ удавъ ся, бо стара бабуся еще нѣко-ли не видѣла апарату фотографічного. Розумный во-рожитъ, а бувъ нимъ мѣйскій фотографъ, втаемниче-ный въ подступъ, прийшовъ зъ зачарованою скринкою, уложивъ стару, якъ має сидѣти, а коли непостереже-но зробивъ зъ неї снимку, заявивъ еѣ, що злодѣя въ скриночцѣ не було видко, отжежъ грошей нѣхто не мѣгъ украсти. Таке було такожъ пересвѣдчене дѣтей и се була правда. Одного дня нашла стара свою паньчо-ху зъ грѣшми, добре сховану. Ажъ тутъ одного дня показуютъ старѣй еѣ фотографіи, котрѣ вже були гото-вы и цѣлкомъ удали ся. Стара бабуся забула про своѣ пересудъ и была весела, що такъ добре на образцѣ вы-глядае.

СМѢШНЕ.

„Мамо, я тамъ не могу служити.“
„Чому не можешь?“
„Бо негодна що дня до девять коршемъ за горѣв-кою бѣгати.“
„А то на чары треба горѣвки ажъ зъ девяти кор-шемъ?“
„Нѣ мамо. Мого господаря хотять на войта вы-брати, та одні говорятъ, що вѣнь паниця. Вѣнь того боить ся и не бере въ одной коршмѣ разомъ горѣвки, але посылаетъ все мене до каждой коршмы за одною квартою абы люде гадали що вѣнь лише пе кварту.“
* * *
„Котре звѣря найбільше загартоване на зимно?“
„Блоха, бо она зиму и лѣто скачетъ въ одной со-рочцѣ.“

ПОГРЕБНИКЪ В. Г. ШИТЕРЪ

1101 Prospect Avenue, Scranton, Pa.
Новый телефонъ 1345.
Выпожичаетъ такожъ вертѣ на вѣсѣля и хрестины. Одинокій погребникъ въ Скрентонѣ, зъ котрымъ можете порозумѣтись по руски, польски и словенски.

Фармы! Фармы!

Остогидло вамъ въ май-нахъ и фабрикахъ робити? Хотите мати свободу и забезпечену будуч-ность? Коли такъ, то ку-пѣть собѣ фарму у Вирджі-ніи, де вже много Русинѣвъ, Словаковъ и прочихъ Сла-вянѣвъ поселилось.

Е тамъ добра земля, на котрой все родить ся, що посадите або посѣете. Здо-ровый воздухъ, здорова во-да, легка зима и не горяче лѣто. Маемо фармы у Вестъ Вирджініи, Мерилендѣ, Ми-несотѣ, Каролайнѣ, Вискон-зинѣ и Пенсилвеніи. Прода-емо ихъ вѣдъ 5 до 15 дѣля-ровъ за акеръ. Добры усло-вья для всѣхъ, хто хоче ку-пити.

Пишѣть на адресу:
John Jelinek,
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Календарь Р. Н. Союза на рѣкъ 1904.

се така книжка, котру не лишъ каждый членъ Союза, але каждый американо-скій Русинъ повиненъ мати.

Въ Календаріи Союза кро-мѣ многихъ позиточныхъ и цѣкавыхъ рѣчей найдете такожъ 20 прекрасныхъ образковъ.

Цѣна лишъ 25 центѣвъ. Календарѣвъ безъ грошей не выслаемъ.

КНИЖКИ

Американо-скій шляхѣтъ . . .	15
Бланкеты на метрици . . .	2
Веселыя книжочки зъ образками . . .	30
Де что про вертѣта . . .	30
Де что про права и суды въ Св. Дѣр . . .	10
Де что въ исторіи російско-православ-ной мѣси въ Америкѣ . . .	10
Дорога до свѣдѣности . . .	10
Зубъ за зубъ . . .	10
Загадки и образки . . .	10
Журавлѣ . . .	15
Календаръ „Союза“ (1904) . . .	25
Казка про жидѣ . . .	10
Конституція Сполуч. Дѣржавъ . . .	10
Книжка для опѣкуновъ хорыхъ . . .	1.00
Книжочки коллекторскы . . .	7
Марія . . .	10
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ . . .	15
Оповѣданя для дѣтей . . .	20
Образки въ Америкѣ . . .	10
Оповѣданя С. Макара . . .	15
Про вѣдѣстия. вѣдъ рос. православны . . .	10
Псалтырь . . .	100
Попуса . . .	10
Розмова Поляка въ Русинѣвъ . . .	10
Руско-англійскій Словарѣцъ (пере-друкъ въ Англ.-рус. Провѣднѣ . . .	20
Руско-англійскій Провѣдникъ . . .	50
Смерть . . .	10
Тарасъ Шевченко . . .	15
Тымы Гаврилюкъ . . .	15
Читанка друга . . .	25
Читанка трета . . .	40
Читанка четверта . . .	50

Почту мы оплатимъ.

Адресъ:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Замовляйте только тѣ книжки, котрѣ бачите въ послѣднѣмъ числѣ „Свободы“.

Пишѣть выразно.

Замовленъ на суму менчу якъ доллара не принимае ся.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review** Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Partners. No free copies. **CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers, 56 FIFTH AVENUE, CHICAGO**

Вывѣченный зъ 10-лѣтнюю заданною прокулины.

Дж. Е. Ивенсъ, тѣжно працюю-чій коваль въ фабрикахъ пороку въ Warwallopen, Pa. розказуе исторію, котра зацѣкавить многихъ. „Саме въ пѣтти минуло 4 роки, якъ я зголосивъ ся до дра О'Мали для лѣченя подвойной прокулины. Мой станъ бувъ грѣзныи, а зай-матъ ся працею приходило менѣ дуже тѣжно. Лѣкарѣ, коли мене оглянули, говорили, що се глупе думати собѣ будѣто-бы прокулина дала ся вылѣчити безъ ножа и о-перации (противъ чего я сильно протестувавъ, предвиджуючи небез-печу и лякаючися наслѣдковъ). Ажъ по прочтаню оповѣстки въ одной часописи про вылѣчене про-кулины черезъ дра О'Малия, по-шовъ я порадити ся до его канце-ляріи. Вѣнь увѣрявъ, що може мене вылѣчити, та я недовѣрявъ. Теперь одначе не маю словъ высказати свою дяку. Могу смѣло сказати каждому, що я зовсѣмъ здоровый, а вылѣчили мене безъ ножа и опе-рации. Не пошу пасковъ за по-слѣднѣ 4 роки и роблю все ажъ мило. Дякую за се Богу и дру-гу О'Мали. Почуваю ся до многого обо-вязку подати се все до публичной вѣдомости, чтобы тымъ, котрѣ незду-жають теперь, дати побѣдную раду.“
Джонъ Ивенсъ, Warwallopen, Pa.

Подвязки нѣколи не вылѣчатъ килы. Каждый мужчина, женщина и дѣти могутъ бути вылѣчены зъ прокулины безъ боли и перепонъ въ праці моею хемічно-электричною методою.

Я е одинокій спеціалистъ, що могу заручити недужому, що его вылѣчу, а хочъ недуга була иногдѣ сильною заданною, я вылѣчивъ каждого. Нарѣдъ подивляе мое вышколе-нѣ въ лѣченю и має велике довѣре до мене.

Порады удѣляю бесплатно. Кто не въ силѣ заплатить за лѣчене заразъ, я радо зажду. Мои цѣны низкыи.

Дрѣ О'Мали

Головный офісъ, де бесѣдуе ся славянскою бесѣдою е на 163 S. Washington Str. у Wilkes-Barre, Pa. Філіальный офісъ (де вправный лѣкарѣ лѣчатъ недужихъ моимъ чудеснымъ Хемічно-Электричнымъ способомъ): Scranton, Pa., 134 Washington Ave. По иллюстрираной книжочкѣ о лѣченю прокулины пишѣть до Wilkes-Barre, Pa. Шлемо ихъ даромъ.

— Хотите правовати ся, выставити во-му новиночѣ, купити або продати ма-токъ, достатѣ сплатити, сколектовати грѣ-шѣ вѣдъ доминикѣвъ або удѣлити ся вѣдъ войсковой ескецпции, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣнь вамъ все зробить якъ найлѣпше и скоро.

МАСИВЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ? CONDRADE LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. оправа книжки всѣлякого рода, хочъ бы актъ розтресенъ. Такожъ робить книж-ки для братствъ, церковъ, бизнесменѣвъ и т. д. За роботу гарантуе.

Гигієнічний Электричный Поясъ!

Поручуемый лѣкарями, 5000 свѣдѣствъ, 5000 ста-лихъ вылѣченъ, поведъ 5,750 000 теперь въ ужитю. Лѣчатъ сейчасъ: Руматизмъ, нервальію, боль голо-вы, епилептичній корчѣ, хоробы почотъ и селезенъ, нестравность, загальне ослаблене, слабостъ жѣночѣ, утрату мусекской силы, хро-ниче розвольнене холоднобѣ ногъ, бессоннию боль кражей, чуте змученя, нечене коло сердца и нечисту кровь. Лѣчатъ зарѣвно мужицѣ и жѣночѣ. Наша знамена цѣна \$1.00 дае всѣмъ можность его набути. До замовленя повиненъ бути долученый 1.00 доллара почтовымъ переказомъ або въ рѣж-истрованомъ листѣ. Зъ каждымъ поясомъ пославъ въ московскій мѣстѣ.

C. F. ZARUBA & CO.

L 136 309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg, W. Va.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Каждый, хто зъ Братѣвъ-Руси-нѣвъ приѣде звидѣти славну свѣ-тову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожаде зайти до **перворадного руского салону АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО** а тамъ знайде все здоровы напитки та цыгара, а шо найголовнѣйше: добру пораду, помѣчь и услугу че-резъ цѣлый часъ. Такожъ пригадуе ся ласкавой па-мяти, шо спродае таня до добры шифкарты и высилае грѣшѣ до краю. **Aleksander Stawski, 175 St. George St., St. Louis, Mo. Bell 'Phone Blue 1254.**

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.
Его офісъ въ Scranton, Pa. е на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣзжаетъ только каждого поведѣлая и четверга вѣдъ годями 8-и до 8-и вечера.
Всѣ справы американо-скыя въ повѣтахъ: Люшерне и Лякована.
Хто має справу ґрунтову, або чѣха вѣдѣбрати грѣшѣ або спадокъ въ старѣмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вѣнь бувъ ад-вокатомъ въ Галичинѣ.
Всѣ контракты, правныя наперы и повинности.

С. М. НАТНАWAY,

агентъ вѣдъ огневомъ асекураціонно-мъ компаніи.
Колектуе такожъ грѣшѣ за рентъ. Мае два дома до ренту на Race str., три дома на продажѣ на Hill str., дома до мешканя або на продажѣ на Blakey, Olyphant, Pa.
Цѣна дуже низка.

Янъ Фишеръ

Новый Банково-Шифкартовый Домъ отвореный каждого дня вѣдъ 7-и рано до 9-и ве-черомъ подѣ ч. 713 Front St., Catasaqua, Pa. Засылае, купуе и продае старокраевы грѣшѣ. Приймае грѣшѣ до перехо-вана и звертае ихъ кож-дого часу. Шифкарты продае до всѣхъ портѣвъ Bremen, Ham-burg, Rotterdam, Antwerp и на Англію за ту саму цѣну што и компанія. Продае всѣлякы молитвенны и забавны книжки. Провадить чисто славян-скій, христіанскій биз-нессъ. Вѣдѣдайте его. Вѣнь е такожъ Notary Pub-lic — потверждае и вы-рабляетъ всякы старокрае-вы контракты скоро и безопасно.

Т. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНОЧІЙ
246 Pearl Str. Shamokin, Pa.
Недалеко рускомъ плебаніи.
Добрый вечеръ дружѣ мой!
— Добрый вечеръ, свѣтъ!
— А вы такъ спѣшите?
— До Т а л п а ш а, братѣ!
— Что за Талпашъ? Звѣдѣи вѣнь?
— Та-жъ крамѣтъ нашъ милый!
— У кого всѣ Русины
— Подкрѣпляютъ силы!
— Шо за брандія и пиво тамъ!
— Обождитъ ся файно!
— Обсудитъ якъ братамъ!
— Только надѣждитъ!

JOHN J. CAMPTON

Католицкий похоронщик.

Вынаймае тано керитъ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

Гавриилъ Малинякъ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Sprunheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мая завсѣгда на складѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочкахъ въ наилучшихъ броварѣвъ,
горѣлки и ликеры наилучшаго гатулку.
Братя! заовлаивайте у свого!

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ

Въ Шамокінъ, Па. мешкае
русскій кравецъ
ПЕТРОВЪ ЗМИЧЪ

425 N. Shamokin str.

Робитъ вѣтъ всѣляки
убраня мужскі
складно и дешево.

Хто у него замовитъ
убраня, нѣколи того
не помагау.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешъ выпити гарненько?
Запѣтай са де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повий салюны должаве.
С дѣтара, с и гали
На мѣтѣ, на забавѣ.
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчушишь неодо цѣнаве, —
А що выпьешь, то знай брата,
Нѣде дальше, якъ у цыты!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русскій мавчій яву небудь
потребу въ Нью-Йорку, чи въ околци,
повиненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достане найздоровѣи и найтаншій
напитки всякого рода и пораду, де най
лучше кути шифкарту.

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИАЛИСТ
СЛАВОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жена при породѣ ділають
особливий опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN, PA. | Nr. 1673

Юліанъ Копилянскій

(Julian Kopylanski)

424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнь ру-
скій. — Найлѣпшій напитокъ
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розмантого гатулку,
горѣлки досконалі, цигара
дуже добрі.

Спѣшитъ Братя Русины до свого брат-
чика Юляна!

Выробляе брате-
хъ машѣ, шапки,
водняки, хоругвы,
униформы.
Цѣники и проб-
авысылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, сло-
венски або польски.

23 N. Main str.
SHELANDON, PA.

R. H. Morgan,

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Наибольшій русскій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
панічна робота. — Всѣ ро-
зумны Русины належать до тои
компаніи, купують зѣ свого власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Зараджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчъ до житя, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскі и звичайны.

Посылае такожъ грошѣ до вѣсѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.

Продае шифкарты.

Не вѣдъ нынѣ вже знають люде солидного
Ивана Глову.

Одень зъ наибѣльшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.

Голова вѣдъ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здоровье и по-
живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешъ купити добре мясо,
Шляну чи смачныхъ ковбасъ,
Не грати брате грошей й часу,
Лишь пытай са, де бучеръ Югасъ.

Вѣтъ всѣляке мясо мае,
Зъ людми красно розковывае
И поруски, по словенски,
По англійски и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За русскій народъ крѣпко стоитъ,
Вражды людой са не боитъ.

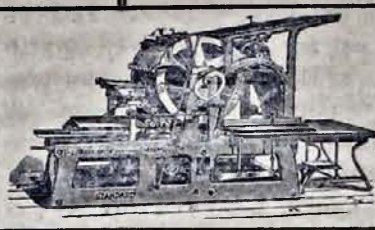
Томъ Русинамъ треба знати,
Що его тре подпирати;
Красно уважитъ, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, амъ са сердце радуе.

Мы, Русины не жалуюмо,
Вѣтъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вѣтъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О томъ кожда дѣтина навѣтъ добре знае:

Томъ мѣлй братя, нѣкуда са не волочѣтъ,
До найлѣпшом бучернѣ до Югаса ходѣтъ
Добре, тако, справедливо
Чисто, смачно и уцѣливо!

Друкарня „Свободы“

ВЫКОНУЕ:

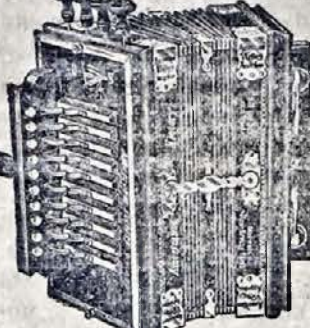
ТИКЕТЫ, на пікніки, балъ,
выгравки, представленя,
ПАПЕРЫ листовы,
КОВЕРТЫ для братствъ и
поодинокихъ людей,
СТАТУТЫ братскі,
КНИГИ параф. и братскі,
КНИЖКИ коляторскі, брат-
скі и т. п.,
ПЛАКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРЪ

и взагалѣ всѣ работы друкарскі

!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!

АДРЕСЪ: SVOBODA,
BOX 353, SCRANTON, PA.

ГАРМОНІЇ!

Найлѣпшій, найсильнѣйшій и най-
таншій гармоніи можете достати у
мене. — Пишѣть по великій цѣн-
никъ зъ образками, въ котромъ
найдете, машинки до друкованя,
годинки, що кукають и грають,
густѣ, басы, кларнеты, краеві фай-
ки, бритвы, печатки и много дру-
гихъ новыхъ а потрібныхъ рѣчей.

S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Каждо хобоба є наибѣльшимъ несчастемъ чоловіка, особливо въ Америцѣ, по-
неже не только що недае ему водповѣдного утриманя, але стае ся причиною перед-
вчасной смерти тому, котрый мѣгъ бы тѣшитись добрымъ здоровлемъ и уживати ще
денного свѣтла.

Нашъ Братя Русины прибуваючы сюда зѣ старого краю, не знаютъ до кого
власне мають удатись и отверто объяснени станъ своего здоровья, або удають ся до
такихъ лѣкарѣвъ, котры не только обѣдруютъ ихъ зъ остатного кроваво заробленого
цента, але ще въ додатку възбѣлають слабость невѣдповѣднымъ илѣнками и копають
имъ вѣдъ разу могилу.

Черезъ тоє Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуєте и майже незнаючи впро-
ваджаєте вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили.
Если чуете ся бути слабыми и чуете великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хотите
бути вылѣченными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА,

если можете особисто — або въ листѣ опишѣть зъ увагою повстане слабость и якъ
длво вже хоруете и заплѣтъ до него а вѣтъ васъ напевно вылѣчить, такъ що тая
сама слабость вже больше не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,

дипломованный лѣкаръ зъ ню-йорского университета,

для котрого нема хобобы, котру вѣтъ бы немѣгъ вылѣчить; вѣтъ лѣчить и гварантуе
всякій недуги, яко: слабость плѣчь, сухоты, всякій терпѣня жолудковій, нерки,
первой болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, болѣ головы, очей, слабый зракъ,
глуху, шумъ ушей, ревматизмъ, болѣ въ крижахъ, сухой болѣ костей, скрофулу,
сверѣбне тѣла, выпадане волосѣвъ и т. д., лѣчить такожъ всякій жѣночи внутренній и
поверхній хобобы.

Проф. Коллинсъ зарѣвно вылѣчить цѣлковито сухоты, якъ такожъ тайны мужескы
и жѣночы хороты. Подчасъ его 15-лѣтней практикы не було ще выпадку, щобы его
наука и вѣдомость лѣкарска въ чѣмъ небудь змылила.

Звертаемо увагу на декотрі посвѣдченя:

Вылѣчена з запаленя матичного и иныхъ женскихъ слабостей.

Поважанный пане Проф. Коллинсъ! По пологу въ грудню минувшого
року досталамъ запаленя матицѣ, бѣлыхъ уплавѣ, болѣ крижей и всѣхъ ко-
стей а такожъ запаленя мѣхура. Удаваламъ ся до многихъ докторѣвъ, але
вмѣстѣ помочи, чуламъ ся чимъ разъ слабшою. Въ концѣ удаваламъ ся до
васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сейчасъ прислали мнѣ лѣки и по ужитю пер-
шихъ лѣковъ чуламъ полегченя а въ протягу 10 днѣвъ буламъ цѣлкомъ вы-
здоровлена. Прошу приимѣть мою сердечну подяку за такъ скоро и стало
вылѣченя!

При всякой способности буду ся старала познакомиться моихъ прияте-
лѣвъ зъ вашою практикою и чудесными лѣками. Зъ поважанемъ

Марія Водницка,
1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылѣченный зъ сифилису и сухотъ зъ него вывинувшихъ ся.

Дорогий добродѣю! Я лѣчивъ ся
близько 4 роки черезъ рѣжныхъ док-
торѣвъ вѣдъ сифилису, однакъ не только что мене не вылѣчили, але ще
побольшали мою слабость, такъ що доставъ мѣ в сухоты и плевывавъ
кровю. Нарештѣ я удавъ ся до д-ра Коллинсъ а вѣтъ мене вылѣчивъ
цѣлковито въ короткомъ часѣ. Прошу приимѣть мою подяку за вашу
сумѣльность, бо сли бы не вы, то сумный бы бувъ конецъ моего житя.

Остаюсь зъ поважанемъ,

Теодоръ Красицкій,
4602 Blackberry Alley, Pittsburg, Pa.

Зъ того всего видно, що Проф. Коллинсъ є только
одиный лѣкаръ, котрый може вылѣчить безъ особного
наветъ егзамѣнованя, бо пѣсля описанія хобобы вылѣ-
чить хотѣй бы сте на яку небудь хобобу терпѣли.

Прото Братя, не відкладайте, якъ сте хорѣ и если
желаете бути здоровыми и здѣбными до працѣ, не уда-
вайте ся до иныхъ лѣкарѣвъ, котры мовѣ пивавки чѣга-
ють на вашъ тяжко заробленый грѣшъ, але смѣло и зъ
довѣріємъ удайте ся до Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсъ; опи-
шѣть му по руски станъ вашей хобобы а можете бути певны, що вѣтъ васъ, яко
шляхетный и совѣстный, 15-рѣчный практикъ въ короткомъ часѣ въздоровѣе. Пишѣть
подъ адресою:

PROF. DR. E. S. COLLINS,
New York Medical Institute,
140 W. 34th Street,
New York, N. Y.

Особно пациенты принимаютъ ся вѣдъ год. 10. до 5. вечеръ. Въ недѣлю вѣдъ
год. 10. до 1. по полудни.

